

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASI
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ - SAYI:63-22 HAZİRAN 1976

5 TL

halk partisi'nin kepenkleri

DİNÇER DOĞU, TÜRKİYE'DE
SENDİKAL HAREKETİ
ANLATIYOR

FKÖ PARİS TEMSİLCİSİNİN
YÜRÜYÜŞ'E ÖZEL DEMECİ

BURJUVAZİ YENİ BİR SEYDİŞEHİR PEŞİNDE

TİP Genel Başkanı Behice Boran 19 Haziran günü Bursa'daki olaylarla ilgili aşağıdaki demeci verdi:

"Birkaç günden beri gelen haberler Bursa'da ikinci bir Seydişehir olayını yaratılmak istendiğini göstermektedir. Seydişehir'de silahlı saldırıların, ölüm ve yaralamaların, Parti ve sendika binalarını tahrip etmelerinin baş aktörü olan Türk Metal-İş sendikası ve yardımcıları komando ve ülkücüler bu defa Bursa'yı hedef seçmişlerdir.

15 Haziran günü Renault fabrikasına bildiri dağıtmak hanesiyle gelip bildirimlerini almak istemeyen işçileri muştıya ve zincirlerle dövmeye girişmişler, kovalanınca da kaçıp gitmek zorunda kalmışlardır.

Aralarında Türkiye İşçi Partilerinin de bulunduğu Maden-İş Sendikası üyesi işçilere yapılmak istenen baskı bu defa bir başka biçimde ortaya çıkmıştır. Önceki gün Renault fabrikasına gönderilen jandarmalar kitaplıklı 400 kitabı ve 6'sı temsilci olmak üzere 12 işçiyi alıp götürmüşlerdir. İşçiler sonradan serbest bırakılmışlardır da Savcılık 6 işçi temsilcisi hakkında Ceza Kanunu'nun 142'nci maddesinden tahkikat açmıştır. Aynı günün akşamı fabrika baştemsilcisi ve TİP İl Yönetim Kurulu üyesi olan Osman Özdemir'in evine dinamit atılmış, can kaybı olmamışsa da evde tahrihat husule gelmiştir. O sırada Osman Özdemir Gönen'de Maden-İş'in eğitim seminerinde bulunuyordu.

Seydişehir'den sonra Bursa'daki bu olaylar MC iktidarının TİP ve DİSK'in güçlü bulunduğu işçi merkezlerini bilinçli bir şekilde birer birer hedef aldığı açıkça ortaya koymaktadır. Bursa'daki gelişmeler Seydişehir'deki gibi kanlı olaylara, ölümlere yol açarsa bunun tek sorumlusu MC iktidarı ve kullandığı faşist mafyalar olacaktır. MC iktidarının ve büyük burjuvazinin baş korkusu işçi sınıfı ve işçi sınıfının öncü, ilerici, sosyalist kesimidir. Bu gibi tertip ve saldırılarla işçi sınıfımızın politik ve sendikal hareketini durdurabileceklerini sanmaları en büyük yanılgıdır. İşçi sınıfı hareketi her iki düzeyde de tarihsel gelişimini tüm baskı ve engellemelere rağmen sürdürecektir."

DÜZELTME

Dergimizin 62. sayısında "Disk'in Bütünlüğü" adlı yazıda: "Burjuvazi, sosyal demokrat bir doğrultuya oturtulmayan bir işçi örgütünün, demokratik hakların savunulmasında yetersiz kalacağına bilecek kadar bilinçli ve deneyim sahibi." şeklinde yer alan cümle: "Burjuvazi, sosyalist bir doğrultuya oturtulmayan bir işçi örgütünün, demokratik hakların savunulmasında yetersiz kalacağına bilecek kadar bilinçli ve deneyim sahibi." şeklinde olacaktır.

Düzeltilir, özür dileriz...

YURUYÜS

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

Sahibi:

Nihat SARGIN

Genel Yayın Yönetmeni:

Osman SAKALISIZ

Yazı İşleri Müdürü:

Metin ÇULHAOĞLU

Teknik Sekreter:

Bülent ARTANLI

Yazı Kurulu:

Umut COŞKUN

Metin ÇULHAOĞLU

Mehmet AKÖZER

Vahit ÖZMENEK

Ercan EYOBOĞLU

YÖNETİM:

Konur Sokak 15/8 Kızılay

Ankara Tel: 17 45 81

İSTANBUL BÜROSU:

Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş

İstanbul Tel: 26 35 67

İzmit

Yusuף ALTINTAŞ

İstanbul

Hao KANTARCI

İzmir

Vedat PEKEİ

Eskişehir

Vedat BARANOĞLU

Bursa

Cengiz KOÇ

Adana

Geyhan CAN

Diyarbakır

Nurettin ÖZVAKIŞ

ABONE KOŞULLARI

Yıllık : 200 TL, 6 Aylık : 100 TL

İLAN KOŞULLARI:

Arka Kapak (Renkli) : 15.000 TL

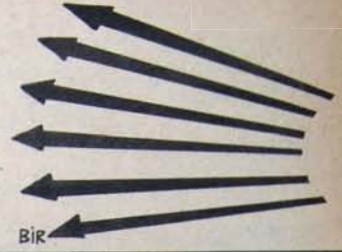
Arka Kapak (Siyah beyaz) : 12.000 TL

İç sayfalarda sütun başlığı : 40 TL

Yayın ilanları % 50 indirimlidir.

Eğer Dağıtım: Orhan ÖZŞİMSAN

Baskı: Daily News Web-Ofset Teslari

HALK

YALÇIN KUÇUK

Baştan ve çok açık söylemeli: Halk Partisi'nin sosyalistlerle kendi arasında kepenk çekmesinden birinci derecede zarar göreceği olan yine Halk Partisi. Halk Partisi bunu anlamalı ve bu tür tehditlerden vazgeçmeli. Türkiye'de sosyalist hareket olmazsa Halk Partisi de olmaz. Halk Partisi adında bir parti olur. Ancak bu partinin Adalet Partisi'nden farkı olmaz. Adalet Partisi olunca da Halk Partisi hükümet yüzü göremez. Çünkü Adalet Partisi'ni, Adalet Partisi daha iyi yapar.

Baştan ve açık söylenenler çok daha önce de söylendi. Daha önceden söylenenlerin bir bölümü şöyle: "Bu tutumun bir mantığı olmalı. Görünen mantık şöyle: Türkiye'nin kapitalistleşme sürecinin bugünkü aşamasında ekonomik yapıda hızlı değişimler beklenmiyor. Buna karşın, mevcut üretim ilişkileri içinde hızlı bir bilinçlenme süreci devam ediyor. Türkiye, hızlı bir biçimde sola doğru kayıyor. Artık yaşanılan aşamada, demokrasiyi kökten reddetmedikçe Türkiye'de solun önüne duvar koymak mümkün değil. Bunu, farklı niyetlerle, MC Partileri de Halk Partisi de anlamış durumda. Halk Partisi, sola yeni duvar koymanın kendisini de yalnızlaştıracağı görüyor. Bunun için duvarı kendi önüne koyuyor. Şimdi Halk Partisi'nin önündeki duvar Halk Partisi'nin içine tutarlı Müslümanları ve yaratıcı tartışmayı sokmamayı amaçlıyor. Halk Partisi yönetimi de Meclis Grubu da, bu noktada birleşiyor." (Y. Küçük, Halk Partisi'nde Kargaşa, 11 Kasım 1975, Yürüyüş, sayı 31)

Bundan yedi ay kadar önce yazılanlar, bugün, Bülent Ecevit'in kelimeleri ile somutluk kazanıyor. Tek ayrılık, duvar yerine kepenk kelimesi. Bundan başka ayrılık yok. Bundan yedi ay önceki yazı şöyle bitiyor: "Bir kez daha söylenebilir. 12 Ekim seçimleri Türkiye'de solun büyük potansiyelini, hiç bir kuşkuyla yer bırakmayacak bir açıklıkla ortaya koydu. Bu açıklık sosyalistlere yeni bilgiler getiriyor. Ama Halk Partisi için durum farklı. 12 Ekim seçimlerinden sonra açıklıklardan çekinmesi için bir neden kalmadı. Üstelik böyle bir açıklık ve bu açıklığın gerektirdiği belli bir tutarlılık Halk Partisi için de zorunluluk haline geldi. Çünkü fikirsizlik bir sınırı olmadığı ortaya çıktı. Eğer Halk Partisi, kendi bütünlüğüne en az dışındaki sosyalistler kadar önem veriyorsa, bu bütünlüğü belli ve somut programlar etrafında sağlamak zorunda. Çünkü başka bir yol yok."

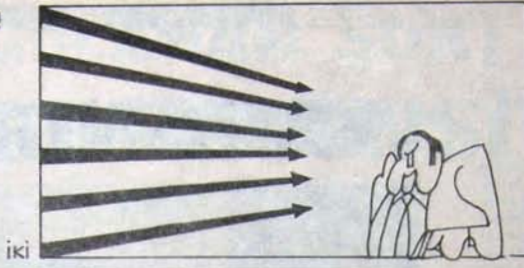
Belli ve somut bir program etrafında toplanılmadıkça bir parti olamaz. Bunu yalnızca Halk Partisi'nin değil, başka oyunlara heveslenenlerin de anlamaları gerek. Halk Partisi'nin içine düştüğü durum, Halk Partisi kadar başkaları için de canlı bir örnek. Çünkü bu canlılık "oçyanın tabiatından" doğuyor. Bu bilimsel zorunluktan hiç kimse kurtulamıyor. İster sosyalist olsun, isterse olmasın. Belli bir program etrafında kemikleşmeyen, bu programı geniş yayınlara tutarlı bir biçimde götüremeyen hiç bir siyasal hareket yaşayamaz. Saman alevi gibi yanıp söner.

Ecevit şöyle söylüyor: "Yurtta herkes, Cumhuriyet Halk Partisi'nde neyin kavgasının yapıldığını anlamak istiyor ve anlamıyor. Aslında anlaşılmaya değer bir kavga da yoktur. Kişisel çekişmelere, hizipleşmelere bir saygınlık kılıfı giydirilmek isteniyor. Fakat inandırıcı olmuyor. Bu yoldan ne kişiler ne de partiye saygınlık ve güç kazandırılabilir." (Cumhuriyet Gazetesi, 9 Haziran 1976). Evet, Halk Partisi'ndeki kavga "inandırıcı olmuyor." Olmaz da. Belli programlar etrafında verilimeyen hiç bir kavga inandırıcı olmaz. Ecevit, Halk Partisi'ndeki kavganın varlığını kabul ediyor. Ama kavganın niteliğini kabul etmek istemiyor.

Kavganın niteliğini Ecevit'in kavramaması, kavganın bir niteliği olmadığı anlamına gelmez. Bu nitelik de daha önce ortaya kondu: "Halk Partisi'ndeki son gelişmenin, kişileri de aşan işlevi, sermayeye güvence vermek." (Y. Küçük, CHP'de Gelişim: Sermayeye Güvence, 16 Mart 1976, Yürüyüş, Sayı 49) Mart ayında dünya somut bir görünüm alan kavganın, kişileri aşan niteliği, bugün Halk Partisi tarafından da kabul ediliyor. Parti Meclisi'nde, Ecevit'in yüzüne karşı, Halk Partisi'nin sağa çekildiği söylendi. Ecevit buna cevap vermedi. Vermesi de mümkün değil. Büyük kentlerde Halk Partisi örgütünün CGP'li-

ne

iki

PARTİSİNİN KEPENKLERİ

lerin eline geçmesi hiç bir biçimde inkâr edilemeyecek düzeye ulaştı.

Mart ayındaki Yürüyüş yazısı da böyle sona eriyor: "Son gelişmenin önemi ne? Halk Partisi'nin yapısında nitel bir değişikliğe yol açmıyor. Belli bir doğrultuda yeni bir halka. Şu anda kimin kaybettiği ve kimin kazandığı belli değil. Taraflar için kayıp-kazanç hesabı henüz kesinlik kazanmadı. Meclis Grubuna ve parti yönetimine düzen veremeyen bir lider görünümüne doğru yol alıyor."

Şimdi daha açık söylenebilir: Hızla yol aldı. Bu hızlı yol alış herkesin gözü önünde. Üstelik kişisel bir sorun. Bu yüzden daha fazla üstünde durmak gerekli değil. Gerekli olan belli doğrultudaki halkın nasıl ortaya çıktığını çözümlemesi. Burada da çok açık olmalı. Son ayları ve haftaları sermaye sınıfı çok güzel oynadı. Demirel-Türkes ikilisi değil. Burjuvazi çok güzel oynadı. Burjuvazi bu oyunu basın aracılığıyla sahneye. Kısıtlı entelijansiyası ve dar görüşlü yöneticileri ile Halk Partisi bu oyuna uydu.

Oyun adım adım Yürüyüş'te sergilendi. Yalnız Yürüyüş'te değil. Cumhuriyet'te Fikret Milliyet da ısrarla bu oyunun bir yanına parmak hastı. Sermayenin sözcüsü Milliyet Gazetesi, Türkes'in yayın organı oldu. Milliyet ısrarla Türkes'in resimlerine ve bu komando örgütünün demecilerine çok büyük sütunlarla yer verdi. Bu burjuvazinin artık faşizm konusunda son adımları atmak istediği biçiminde değerlendirildi. TİP Genel Başkanı Boran, sıkıyönetim de dahil burjuvazinin her yeni girişiminde, bir noktaya ısrarla dikkati çekti: Burjuvazi bütün bu oyunlarla, bir yandan faşizm yönünde yeni adımlar atarken, diğer yandan da, Halk Partisi'ni "hizaya getirme" politikası izliyordu. Uluslararası sermayenin Türkiye sözcüsü Milliyet'in aldığı yeni ve açık renk, diğer oyunlardan daha etkili oldu.

Halk Partisi hizaya geldiğini göstermekte gecikmedi: Meşhur orta-ya çıktı. Ecevit, bu raporu, hiç bir biçimde reddetmedi. Bu rapora karşı olduğunu inandırıcı bir biçimde gösterecek girişimleri ünedi. Raporla, sermayeye, "benim işçi sınıfına ve demokratik kütle örgütlerine yaklaşımın anlamını bilin, ben gitmezsem, başkaları gitmek istiyor" diye. Bu rapor, bu raporla ilgili olarak Ecevit'in tutumu, sermaye için, yeterli ölçüde, "inandırıcı" oldu. Halk Partisi adına raporun savunulması yine Milliyet gazetesinde yapıldıktan sonra Türkes, Milliyet sayfalarından uzaklaşmaya başladı.

Sermaye güvencesi aldığı belli etmekte gecikmedi. Sermayenin durumsu, Demirel'in Kayseri Çin-Kur Fabrikası'nın açılış töreninde yaptığı konuşmaya karşı çıktı. Demirel, bu konuşmasında, Ecevit'i "solun himayecisi" olmakla suçladı. Bir kaç gün önce, Türkes'in ağzından çok daha ağır bir suçlamayı sütun sütun veren Milliyet Demirel'i eleştirdi: "Evet, evet... Demirel, Ecevit'in ne olduğunu ve ne olmadığını pekala biliyor ve herhalde bu tür suçlamaların doğruluğuna kendisi de inanmıyor." (Abdi İpekçi, Demirel'in Taktiği, Milliyet, 13 Haziran 1976)

İş burada da kaldı. Uluslararası sermayenin Türkiye sözcüsü, Halk Partisi'nden gelen güvenceden sonra devam etti. Sermayenin güvence alması belli bir fiyat karşılığında gerçekleştirildi. Bu fiyat Halk Partisi'nden beklenen diğer "işlevi" önlememeli. Halk Partisi'nin diğer işlevi, işçi sınıfının beklencim hareketini sulandırmak. Ancak sulandırma işi "soldan" koparak gerçekleştirilemez. Bunun önlenmesi gerekli. Sermayenin durumsu bu gerekliliği hiç çekinmeden çok açık bir biçimde dilendirdi: "Dolayısıyla şimdi gerek CHP içindeki, gerek CHP dışındaki sola düşen önemli sorumluluklar bulunmaktadı. Parti içindkiler kişisel rekabeti herşeyin üstünde tutan sorumsuz tutumlarını sürdürürlerse, parti dışındkiler CHP ile dayanışma olanaklarını aramak yerine CHP'ye müzdeki seçimlerden sağın galip çıkmasını kolaylaştıracaklardır. Ve bu sonuç finans-kapitalden, çok uluslu şirketlerden, yabancı güçlerden çok, kendi eserleri olacaktır." (Abdi İpekçi, Sol için, Takkeleri Önüne Koyma Zamanı, Milliyet 14 Haziran 1976). Göründü mü? Uluslararası sermayenin Türkiye sözcüsü "solu" düşünmeye başladı.

Sadece düşünmekle kalmıyor.

iyi bildiği Batı Almanya'ya uçuyor. Son zamanlarda Türkiye'nin bir çok sorunu ve "çözümü" Batı Almanya'da oluşuyor. Orsan Öymen, Bonn'da, Türkes'in partisini kapatmaya yardım edecek belgeler toplayıp gönderiyor. Çok yararlı bir iş yapıyor. Ama Orsan Öymen Batı Almanya'da iken, Türkiye'de başka "işler" de tezgahlanıyor. Uluslararası sermayenin Türkiye sözcülüğünü üstlenen gazetede şu ifadeler yer alıyor: "Dünyada da, Türkiye'de de solda yerini almak kararında olan insan kesin bir tercihle karşı karşıyadır. Ya CHP'nin dünya görüşü veya ona paralel görüşün etrafında oluşan birlikte yerini alacaktır, ya da 141 - 142 inci maddeler nedeni ile Türkiye'de şu anda legal olarak temsil edilmeyen sol dünya görüşünde yer alacaktır. Bu iki görüşün zıtlıkları, birbirini heğnemedikleri noktalar vardır. Ama bu iki alan dışında solda boş yer yoktur." (Milliyet, 16 Haziran 1976, sayfa 5)

Çok açık değil mi? Bu açıklığın anlamından önce bu görüşlerin sahibini açıklamak gerekli. Bu görüşler yine Halk Partisi'ne ait. Yine CHP Gençlik Kolları aracılığıyla dile getiriliyor. Milliyet'in "Fırtına Koparan Rapor" serisinden sonra "teşekkür" ile başlayan Halk Partisi açıklamasının son bölümünde yer alıyor. Açıklama Gençlik Kolları adına yapılıyor. Ama bu açıklamanın CHP adına yapıldığından kuşku duyulmamalı. Çünkü Halk Partisi Gençlik Kolları yöneticileri biliniyor. Bunlar, değil rapor veya böyle açıklama, düzgün bir Türkçe ile mektup bile yazamaz. İkincisi bu kadar "fırtına koparan" bir rapordan sonra böyle bir açıklama Gençlik Kolları'na bırakılmaz.

Çünkü bu açıklama yeni ve daha büyük bir ihbarcılığı içeriyor. Çünkü bu açıklamaya göre ya Halk Partisi olacaktır, ya da "illegal" çalışacaktır. Halk Partisi'nin açıklamasına göre, bugün Halk Partisi olmayan bütün sosyalistler yasa dışı. Çünkü 141 - 142, Halk Partisi dışında "solcu" olma olanaklarını kaldırıyor. Bu açıklama ile Halk Partisi yasal sosyalist hareketi mahkum etmeyi ve ettirmeyi amaçlıyor. Batı Almanya'dan gelen belgelere buradan yeni "belgeler" ekliyor. Halk Partisi, genel seçimlere, işçi sınıfının partisinden girmeye hazırklarından endişe ediyor. Açıklama, bu niyet ve oyunu gözler önüne seriyor.

Şimdi bir soru akla gelebilir. Halk Partisi Gençlik Kolları'nın görüşlerinin Halk Partisi'ni bağlamayacağı ileri sürülebilir. Böyle düşünenlere Halk Partisi Raporu konusunda Halk Partisi yönetiminin tutumunu hatırlatmak gerekli. Ancak Türkiye'de "iyimserler" çok. Bunlar, Ecevit'in açıklamalarını yeterli bulabilirler. Aynı raporun daha önce Parti Meclisi'nde görüşülüp reddedildiğini unutmak isteyebilirler. Bunlar, kafalarını kuma sokantardır. Kafalarını kumdan çıkarmaları için işte yeni bir rapor.

Evet yeni bir rapor. Bütün görüşlerden sonra yine Halk Partisi Gençlik Kolları aracılığıyla "muameleye" konan yeni bir rapor. Halk Partisi, "gizli rapor"dan sonra bir yeni "gizli rapor" hazırladı. Bu rapor, Ali Topuz ve Nadir Yavuzkan'ın elinde. Nadir Yavuzkan, Uğur Alacakaptan'ın yerine Merkez Yürütme Kurulu'na seçilen ve Ankara'da delege oyunları düzenlemek görevlendirilen kimse. Rapor, birincisinden daha ilginç. Devlet Güvenlik Mahkemeleri ile Sıkıyönetim Savcılarının sevindirecek ifadelerle dolu. Örneğin Ankara'nın bir parkında yapılan "bölümlük" toplantıları gibi. Neler yok? Ali Topuz ve Nadir Yavuzkan, bu raporu çok sevmiş görünüyorlar. Devlet Güvenlik ve Sıkıyönetim Savcılarının hoşlanacağı bölümlerin altını, kolaylık olsun diye, kırmızı kalemle çizmişler. Daha açıklamaya gerek yok.

Şimdi Halk Partisi'nin büyümemiş çocuklarıyla, çocuk kalmış büyüklerine uyarı: Bu raporculuğu artık bırakın. Elinizdeki raporu da yırtın. Yoksa yine "sızdırırız". Solun üzerine kursunla gelen komandoların yerine devamlı rapor sikan gençlerinizden kurtulunuz. Bu, bir, ikincisi kehanat, üçüncüsü kepenk çekmekle, solun önüne duvar çekmek arasında fark yok. Fizik olarak, inşaat teknolojileri olarak fark yok. Bu, iki. Üçüncüsü bulardan vazgeçin. Siv, kaybedersiniz. Çünkü Halk Partisi'nin sosyalist harekete gereksinimi, sosyalist hareketin Halk Partisi'ne gereksiniminden daha büyük. Bu, üç.

TABANDAKİ DEV:

Soyu ve söpuna ilişkin yolsuzluklar zincirinin "Mobilya yolsuzluğu" halkası üç ayı aşkın zamandır askıda bekletilen Cephenin "1" yaka numaralı ortağının büyük başı, geçtiğimiz haftanın Çarşamba günü partisini genel idare heyeti toplantısında yaptığı konuşmada bir hayli cüretkâr ve o oranda keyifliydi!..

CHP'ye ve onun genel başkanına kıyasıyla vuruyor ve şunları söylüyordu:

"... Ecevit büyük sıkıntılar içindedir. Sıkıntısını gidermek için kendisini dış gezilere verdi. Rusya'dan sonra Amerika'ya da gidecekmış. Gitsin de, biraz sıkıntısını...

Eisenhower bursu kanalıyla devşirme bir mutemedin, belagat fukaralığından çok, hem kendisinin, hem de saltırı konusu şahsın temsil ettikleri zahiri karışlığın siyasal arenada yarattığı kısır çalışmanın ensiz ve dipsiz anlamını ifade ediyordu bu sözler...

Ve sözlerin devamı şöyleydi:
"... Valandaş, CHP'ye olan güvenini kaybetmiştir. Muavzılarımız panik içindedir. Herşey bizim lehimize tecelli edecek, göreceksiniz..."

Cephenin büyük başını böylesine güvenli konuşturan sebeplerin başında CHP'de olup bitenler geliyordu elbette... Ancak güveninin hemen yanbaşında sözlerin sahibinin en az kafası kadar büyük bir yalan da mevcuttu: Türkiye'de hangi çevrelerin panik içinde olduğu!.. Ve "herşey kendi lehine tecelli ederken" sermayenin cephe eliyle giriştiği cinayet, baskı şiddet ve terör ortamının ifade ettiği anlam!..

DEMİREL'İN İSTEDİĞİ...

Ama neme lâzım-sözlerin satır aralarında, CHP'ye duyulan minnet ve ileride demokrasiye karşı girişilecek daha ki-yıcı taarruzları izleniri bulmak müm-kündür

Cephe'nin büyük başı "Valandaş CHP'ye güvenini kaybetmiştir" derken bir oranda haklıdır. Konuşmasını yaptığı gün, son "Gizli Rapor" konusunda CHP'de, genel başkandan itibaren, yönetime egemen düşüncelerden açık şekilde bilgi sahibi olan Cephenin büyük başı, CHP'den istediğini fazlasıyla buluyordu...

CHP'nin solda, sadece iddiası kalması ve cephenin büyük başı bu önemli olguyu CHP'ye kendi ağzıyla tescil et-tirmişti...

Cephenin iri başı daha sonra "muavzıların panik içinde olduğunu" söyleyerek mezadıkta bir korku taksimi geçiyor ve daha sonra da "herşeyin" sermaye lehine tecelli edeceğini söyleyerek, dilinin altındaki baklayı çıkarıyor-du...

CHP Genel Başkanı'nın ve Merkez Yürütümünün ayaklarını dolandırdıkları daha da dolatacak olan "Gizli Rapor" olayı ile cephenin büyük başının bu sözleri arasında ilginç ilişkiler mevcuttur.

KABAHAATI BASTIRAN ÖZÜR

Gerçi CHP Genel Başkanı Ecevit, her ne kadar "Bu rapor ile kamuoyunda gereğinden fazla spekülasyon yapıldığından" şikâyetçi ise de şu söyledikleri, karanlığı bir hayli yoğunlaştırarak bulanık hususlardı:

"... Gençlik kollanı bu raporu yazmaya iten nedenler nelerdir? Bunları iyi teşhis etmek lazım. Dünyanın her yerinde gençler genellikle parık sloganları

DEMİREL: SERMAYENİN ELİ

arkasından sürüktenirler ve genel doğrultularından saparlar, sorumluluklarını unuturlar. Ama Türkiye'de CHP Gençlik Kolları bu sorumsuzluğa düşmemişler..."

Bir anlamda "özrü kabahatinden büyük" dedirtecek bu açıklamayı Ecevit hernasıl oluyorsa "sorumluluklar" meselesine gelip dayıyor ve gençleri "sorumluluk örneği göstermekle" taltif ediyordu. Yetişkinlere de suçlayarak:

"... Yetişkinler sorumsuzluk göstermişlerdir. Parlementerler sorumsuzluk göstermişlerdir. Ama gençler göstermişlerdir..." diyordu.

Küçük burjuva devrimciliğinin çıkmazındaki bir takım çat-pat olaylardan deşhete kapılıp, "Gözlerimi kaparım, ispiyonumu yaparım" anlamına gelen bu "sorumluluk" anlayışı, en çok Süleyman Demirel "sorumluluğunu" sevindirmiş olsa gerektir.

Ecevit bu arada "muavzılarına" büyük bir koz da ikram ediyordu: gençlere kanat gereken, CHP'li bir kısım parlementerleri suçluyordu.

Onlar için sadece "koca bebekler" deyimini kullanıyordu!...

CHP-DİSK VE ÖTESİ

CHP Genel Başkanı, Merkez Yürütümü ve Gençlik Kolları marifetiyle sürdürülen çuvala incir doldurma çabaları, deyimin esas anlamını da tamamlıyordu daha sonraları: "Bugünün küçüğü, yarının büyüğü" Gençlik Kolları Genel Başkanı Zeki Alçın "Gizli Rapor" konusunda açıklamalar yapıyor ve özellikle DİSK konusunda ilginç şeyler söylüyor-du.

Burjuvazinin, CHP priziyle, DİSK'e kordon atmasındaki amaca ışık tutan beyanlar şöyleydi:

"... DİSK'in demokratik çizgide demokrasinin ve toplumsal düşüncenin inanılanların en güçlü örgütlerinden biri olarak yaşamasını istiyoruz..."

Dilek ve temenniler daha sonra "inanç" ve "övinç kaynaklarına" dönüşüyor ve "DİSK içinde, demokratik sola

inanın, gönül vermiş çok geniş bir tabanın ve işçi liderleri kadrosunun varolması bizim ve işçi sınıfının övünç kaynağıdır" deniyordu...

"Gizli Rapor" sahibi CHP Gençlik Kolları Başkanı Alçın, DİSK içindeki bu "Demokratik sola inanan, gönül veren" işçi liderlerinden söz ederken şunları da ekliyordu:

"... Coğu da kavga arkadaşımızdır. Onlar bizi, biz onları çok iyi tanır ve biliriz. DİSK içinde bulunan bazı kişiler bizim bu çalışmalarımızı daha da hızlandırmamızı sağlayacaktır..."

Zeki Alçın'ın açıklamaları gerçekten ilginçti. Demek DİSK içinde ve CHP içinde "birbirlerini çok iyi tanıyan ve bilen" kişiler vardı ve sayılan da bir hayli çoktu!...

CHP kadiliyle işçi sınıfı içinde "devrimcilik yapmanın" nerelere vardığı gözler önündedir. Şüyyu bile en az vuku kadar karanlık olan bu olayın eğer vakitleri varsa düşündürmesi gereken başlar vardır...

SAGIN SOLU MU? SOLUN SAĞI MI?

Suskunluğu belli başlı faziletlerinden olan "yan cebime koy" anlayışının değişmesini bekleme yerine, gelişmenin, AP Genel İdare Heyeti toplantısında notlanmasına dönelim.

Demirel, CHP'den istediğini hem de fazlasıyla aldıktan ve taş atmadan pek çok kuşu cebine indirikten sonra, ileride, işçi sınıfının politik örgütlenmesini vurmaya tasarlattığı darbenin ön hazırlıklarının bugünkü rahat ikliminde "herşeyin" sermaye lehine tecelli edeceğinden güvenle söz edebilmektedir...

Büyük sermaye, sosyal demokratiği istediği gibi güdümlenerek sağın sol kanadıyla, solun sağ kanadını arasındaki alana insiyatifini bastırıştır. Bugüne kadar lafa gelince genel başkanı ağzıyla solun sağ kanadı görünümündeki CHP, sermayenin bir fiskeşyle sağın sol kanadına savrulmuş ve çekiliği alanları sağın mayınlaşmasına terklemiştir.

SALLAN - YUVARLAN!..

Demirel konuşmasında, parlamentonun muhalefeten iki numaralına da değiniyor ve halen 21 milletvekili bulunan bu partinin, genel seçime kadar 11 milletvekilliğine düşeceğini ileri sürüyordu. Yani DP, biraz daha sallanıp yuvarlanacaktı!...

Cephe başı her ne kadar "müncemim" değilse de, DP'den 10 kadar daha milletvekillinin istifası edeceğini kestirebiliyordu!...

Mesele, nihayet bir hesap-kitap meselesiyli ve o konudaki marifet de Demirel'de fazlasıyla mevcuttu!...

DP'den istifalar konusu cephe ortaları arasında ilgiyle karşılanmakta gecikmedi. Demirel, belli sürelerle DP'ye bir dokunur ve kapıları hâta kendilerine açık olduğunu tekrarlamakta yarar gördü. Bu, alfa mazhar olmak anlamına alınmakta ve Demirel'e bir zamanlar en ağır sövgüleri sıralayanlar, eteklere yapışmakta gecikmezlerdi.

CHP'YE UYGULANAN ŞOK; SOSYALİST POTANSİYEL

MC'yi destekleme safına geçen milletvekillerinden "iyi" haberler de geliyor.

Benzin istasyonlarından, banka kredilerine, arazilerinin kamulaştırılmasından vazgeçmekten yabancı firma müessesiliklerine kadar uzayan ve işkenden kopanlar nimetlere garkeden "iyi" haberlerdir bunlar.

HAN-I YAGMA

Bu yolla MC'nin kurulmasına desteğini vuran bir "Koca Reis'in, Türkiye Elektrik Kurumu ile yabancı firmalar arasındaki ihalelerde yüklenildiği roller ve zahmetlerine karşılık kendisine ödenenleri geri gözü tutmuştur.

"Çok namuslu olmasına rağmen son zamanlardaki maddi sıkıntıları" nedeniyle DP saflarını bırakmak zorunda kaldığı söylenen bir Ege'li parlamenterin şimdilerde Türkiye ile Japonya arasında bir takım ticari işlere karşı olduğu ve bundan ötürü kendisine zahmetlerine karşılık yüzde on komisyon ödenmediği ayıyuka çıkmıştır.

Her ne kadar bu kabil işler "Hür teşebbüs" payını azaltmakta ise de, "Hür teşebbüse" politik anlamda paspaslık görevi yüklenmiş "fedakâr" insanlardı bunlar!..

BEDESTEN ÇARŞISI

Şimdi DP'den yeni iltihaklar bekleniyordu...

Olayın heyecan yarattığı bir kanat da MHP idi. Milliyetçi-ırkçı-türancı dalışmasında, kendi tepşimeleri içerisinde bile "Amerikancılık"la payelenen bir bozkurtçu gazetede bu konuda bir de açık çağrı vardı:

"Aynılacak olanlardan bir kısmı arkadaşlarımızdır. Kendilerinin temayüllerini ve şu anda içinde buldukları sıkıntılarını biliyoruz..."

Bedesten çarşısından gelen sesler şöyle devam ediyor:

"Eğer bunlar siyasi hayatlarını devam ettirmek istiyorlarsa şimdiden harekete geçmelidirler. Bir kısmı muhtemelen AP'ye geçecektir, fakat bazılarının MHP'ye girmeleri onların siyasi hayatına yeni bir canlılık katacağı gibi tekrar AP'ye girmenin vereceği huzursuzluktan da kurtulmuş olurlar..."

Siyasi mevta gözüyle bakılan ve top rak sermayesinin temsilciliği iddiasında ki DP'nin baş uçunda cepheci tarafından oynanan ölümlü dansının güfteleri bu şekilde ifade edilmektedir...

TABANDAKI DEV

MC'nin büyük başını tedirgin eden asıl neden ne CHP'nin sosyal demokratlığı ne de DP'nin çürük yapısıdır.

Büyük sermayenin Türkiye'deki esas korku kaynağı toplumsal tabandaki sosyalist potansiyel ve o potansiyelin CHP'yi aşan anlam ve dinamizmidir...

Küçüklerini ne oranda sevdiği bilinmez ama "büyüklerini" bir hayli saydığı anlaşılan CHP Gençlik Kolları Genel Başkanının ifadesiyle "demokratik sola inanan geniş tabanı", günden güne CHP içerisinde misafirleşmesi en çok büyük sermayeyi tedirgin etmekte, bunun kızağı CHP yönetiminin yüzünde çıkmaktadır.

Ekonomik programı gözler önünde olan CHP'nin, üstelik politik ve demokratik muhalefeti de çok dar alanlara hapsedmesi tabandaki seslerin yoğunlaşmasına neden olmaktadır. CHP tabanı, işçi ve emekçi sınıflardaki sosyalist bilinçlenmenin etkisiyle günden güne partiyeye misafirleşmektedir.

Bu misafirliğin ne tarafa yöneleceği ise başta Demirel olmak üzere büyük sermaye ve hatla başta CHP tarafından bilinmektedir... Esas kuşku ve korku da budur.

CHP'deki son gelişmeler, sermayeye söz konusu bu korku ve kuşku hafifletmeye ilişkin güvenceler ikramı anlamında olduğu için Demirel çarşamba günü genel idare heyeti toplantısında adeta şakırmıştır.

OLMAK YA DA OLMAMAK

Parlamento içerisindeki CHP varlığı ise büyük sermayeye, MC iktidarına ve özellikle onun başına büyük zahmetler getirmemektedir.

CHP'li parlamenterler için MC neredeyse ikinci bir sorundur! Objektif görünüm budur. Onun içindir ki, Hamlet'in ünlü tiradı hatıra gelmektedir.

MC'nin faşist tiranlığından kuşku duyuşu bile bu konuda elle tutulur girişimler görülmediği sürece, 189 kişilik CHP millet meclisi kalabalığını tiranlığa omuz vermekle eleştirmek imkansız olmayacaktır.

Komisyon çalışmalarına etkili bir şekilde katılmak ve yer geldiğinde kamuoyuna bilgi vermek önemli bir kontrol yolu iken CHP'li parlamenterlerin bu çalışmalara katılmadıkları, katilsalar bile etkili bir güç oluşturmadıkları gözlenmektedir.

Komisyon çalışmalarında ele alınan konularda parmak sayısı itibarıyla rol alan CHP'liler, konulara göre uzmanlaşmaya ve bu yolla etkili olma yoluna gitmemektedirler.

Parlamento içi denetiminde başvurulabilecek mekanizmalar pas tutmuş-

tur; tuturulmuştur.

MC, ülkenin toplumsal, ekonomik, kültürel yaşamını dumura uğratacak her türlü yolu en maykevelist yöntemlerle aşındırarak, CHP, 1973 genel seçiminde aldığı oyun anlamına sırt dönmektedir, hem de ihbar ederek ve kaçarak!..

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN'IN SON POLİTİK DURUM KONUSUNDA VERDİĞİ DEMECİ OKURLARIMIZA SUNUYORUZ'

BUGÜNKÜ DURUM VE

BURJUVAZİNİN

HEDEFLERİ

Oylar birbirine eklenmeye ve oluşturduğu genel tablo belirginleşmeye devam ediyor.

Durum şöyle görünüyor: Sağcı burjuva politikacıların pek sevdikleri ve öteden beri geveleyip durdukları "aşırı sağa da, aşırı sola da karşıyız" sloganı ile başlatılıp asıl sola yönelecek bir sıkıyönetim uygulamasına gidilmesi ufukta belirmektedir. Şimdi buna kılıf hazırlanmaktadır. Daha ne gibi kılıflar hazırlanacak göreceğiz.

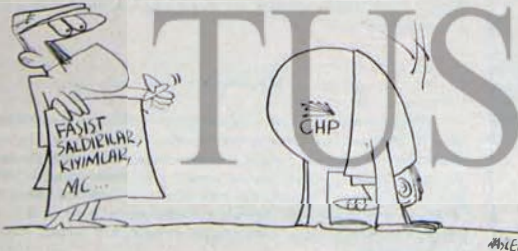
Türkeş, komandoları ve ülkücüleriyle, bu birinci aşamada işlevini yerine getirmiştir. İleride gerekirse yeniden göreve çağrılmak üzere şimdilik bunlar arka plana itilebilir. Etkin çevreler başbuğlu ve bozkurtlu bir yönetim istememektedirler, ama, "anarşist", "bölücü" hareketlere son verecek, huzur ve nizâm"ı sağlayacak kendilerince "Atatürkçü" bir sıkıyönetimi ve sıkıyönetimle "zapt-ı rapt"a alınmış bir ortamda 1977 seçimlerine gidilmesini onaylayabilirler. Demirel'in istediği de budur. Büyük burjuvazinin de.

Cumhurbaşkanı pantürkizme ve panislamizme karşı çıkmış ve bu karşı çıkış yalnızca ilerici, demokratik çevrelerde değil, kendilerini "Atatürkçü" bilen sağ kanatça da tasvip bulmuştur. Şimdi MC'nin başı Demirel ve partisi bu karşı çıkışları koalisyonunda rakipleri olan MSP ile MHP'yi etkisizleştirmekte kullanabilir ve planın uygulayacağı gelmekte olduğu sol'a yönelik kısmını daha da hızlandırıp sertleştirerek yürütebilir, yürütmeye koyulmuştur da. Yüksek tirajlı bir gazetedeki, Batı Almanya çıkışlı bir raporun yayınlanmasından, DGM savcısının ve Gaziantep operasyonunun gün sekmirinden ardi ardına gelmesi bir rastlanma değildir. Koşullar Demirel'in - ve burjuvazinin - istediği yönde oluşturulmaktadır.

İşçi sınıfı ile yoksullaşan emekçi kitleler ve demokratik, ilerici, sol güçler baskı altına alınıp susturulmak istenmektedir. CHP-AP koalisyonu veya işbirliği gerçekleştirilemeyince, bu kez söz konusu planının uygulanmasıyla CHP hizaya girmeye zorlanacaktır. Hesapça CHP kırıp gerileyecek, sol'undaki kanattan başbuğlulu uzaklaşacak, daha pes perdeden alacaktır. Bu koşullarda 1977 seçimlerine gidilmesi AP'nin kazanma şansını yükseltecek, CHP'ninkini düşürecek. Ayrıca Demirel iktidarı, Türkiye kapitalizminin ve egemen sınıfı burjuvazinin sorunlarını ve taleplerini böyle bir baskı ortamında işçi ve emekçi kitleler sırtından daha kolay karşılayabilecektir: 1977 seçimlerine kadar ancak böyle yerinde kalabileceklerdir.

Kır gerillacılığı, şehir gerillacılığı, küçük grupların silahlı çatışmaları ile hiç bir sorunun çözümlenmeyeceği, iktidarın alınmayacağı açıktır. Bu gibi hareketler, sınıfsal nitelikte olmadıkları için teori açısından yanlış, pratik açıdan sonuç vermezdir. Verdikleri sonuç, gereksiz ölümler ve sağın "anarşist" iddialarına gerekçe oluşturmaktır. Başarılması gereken iş, işçi sınıfını ve emekçi kitleleri örgütlemek ve iktidara yönelik siyasal bir güce dönüştürmektir. Bu işin başarılmasında goşist hareketlerin her çeşidi mutlaka aşılması, etkisizleştirilmesi gereken sapsalmalardır.

Yürürlüğe konulan planın, tezgahlanan oyunun ülke kamuoyu önünde, işçi ve emekçi kitleler içinde açığa vurulup ayrıntılarıyla sergilenmesi; ilerici basının konunun peşini bırakmıyarak haberalma kaynaklarını seferber etmesi ve karşı tavır alması; MC iktidarını bu alanda sıkıştırmak için parlamento içi tüm olanaklardan yararlanılması; düzenli kitlese protesto hareketleri yapılması bu oyunu boş çakartabilecek yöntemlerdir. Gerilemek değil, direnmek zamanıdır.

KENDİNİ FESHEDEREK PETKİM-İŞ'E KATILMA KARARI
ALAN PETROL KİMYA-İŞ GENEL KURULUNDA DELEGE-
LER GEREKÇEYİ ŞÖYLE AÇIKLADI:

PETROL KİMYA-İŞ SENDİKA-
SININ KENDİSİNİ FESHE DE-
REK PETKİM-İŞ'E KATILMASI
YOLUNDA ALINAN KARAR,
TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNİ
DISK'TEN TASFİYE OYUNLA-
RININ YALNIZCA BİR PERDE-
Sİ AYNI OYUN, YÖNETİMİN-
DE TIP'LILERİN BULUNDUĞU
BAŞKA SENDİKALARA DA
OYNANIYOR, ANCAK BU
OYUNLAR, DISK İÇİNDE,
DISK'İN BÜTÜNLÜĞÜ KORU-
NARAK BOŞA ÇIKARILACAK.

Yıl 1970. Bundan 6 yıl önce. Kim-
ya-İş sendikasının 11. Genel Kurulu so-
nunda, Genel Başkanlığa, Hoechst'den
Dinçer Doğu seçiliyor. Kimya-İş gazete-
sinin 22 Mayıs 1970 tarihli sayısında,
başyazı Genel Başkan Dinçer Doğu'nun,
Başyazının bir yerinde Doğu aynen şun-
ları söylüyor:

"Çalıştığımız fabrikanın dar çerçe-
vesinden çıkıp daha geniş şekilde, daha
büyük kitlelere hitap edebilmek için tu-
lumumuzu bıraktık, tekrar giymek üze-
re."

6 YIL SONRA

6 yıl sonra Dinçer Doğu verdiği sö-
zünü tutuyor. İçinden geldiği işçi sınıfına,
Hoechst'deki tezgahının başına dönü-
yor.

Bunun nedeni, Doğu'nun başkanlı-
ğın; yaptığı, bugünkü adıyla Petrol Kim-
ya-İş sendikasının, kendini feshederek
bir başka sendikaya, Petkim-İş'e katıl-
ması. Daha doğrusu, katılmak zorunda
bırakılması.

Dinçer Doğu'nun, tezgah başına
dönmesi, geçtiğimiz hafta başında İstan-
bul ve Ankara'da yapılan iki kongre so-

OLAYLARIN ARDINDAKI GERÇEKLER

Söz konusu olaylar, Türkiye'de sos-
yalist sendikacılığa karşı tezgahlanan
oyunların sonucu. Türkiye İşçi Partileri
tarafından temsil edilen sosyalist sendi-
kacılık anlayışı DISK içinde ileri ve güç-
lü adımlar atıyor. Petrol Kimya-İş sendi-
kası sosyalist sendikacılığın ileri ör-
neklerinin verildiği yerlerden birisi. Ge-
nel Başkanı Dinçer Doğu, başarılı bir
sendikacı olarak kalmıyor. İşçi sınıfının
siyasal mücadelesi ve örgütlenmesi, bir
sosyalist olarak buna katkıda bulunmak,
onun için, sendikal hareket kadar büyük
bir önem taşıyor.

Turizm-İş gibi, Sosyal-İş gibi, Pet-
rol Kimya-İş'in sosyalist yöneticileri de
bunun için tepki çekiyorlar. Bunun için
sendikal hareket içinde oynanan oyunla-
rın odak noktasını teşkil ediyorlar. Sos-
yalist hareketin dışında kalan her boy-
dan ve renkten akım, irili ufaklı, kaşar-
lanmış ya da toy her türden kariyerist
ve sendika cambazı, Türkiye İşçi Par-
tisinde somutlanan sosyalist hareketin
ilerici sendikal hareketten bağlarını kop-
armak için ellerinden geleni yapıyor-
lar.

nucunda gerçekleşiyor. İstanbul'da Pet-
rol Kimya-İş, Ankara'da Petkim-İş genel
kurullarını topluyorlar. Petrol Kimya-İş
bu genel kurulda kendini feshederek,
Petkim-İş'e katılıyor. İki sendika, Türki-
ye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası adı
altında yeni bir sendika çatısı altında
birleşiyorlar. Birleşmeden sonra, Genel
Yönetim Kurulu üyeliği dışında resmi
bir statüsü kalmayan Doğu, fabrikasına
dönüyor. Çünkü, sosyalist sendikacılık
anlayışında olanlar için, sendikacılık bir
eklem kapısı değil. İşçi sınıfı hareketi-
nin kışilere yüklediği bir görev.

PETROL KİMYA-İŞ'E OYNANAN OYUN

Petrol Kimya-İş için düşünülen ve
uygulanan oyun şu: Sosyalistlerin yön-
etimindeki 12 bin üyeli Petrol Kimya-İş,
Mehmet Kılıç'ın yönetimindeki 3 bin
üyeli Petkim-İş'e itilerek edecektir. Bir
başka deyişle, Petrol Kimya-İş, Petkim-
İş'te erilecektir.

SENDİKACI SOSYALİSTLİK

Gereğe, tartışılmaz bir gereğe:
DISK'in bünyesinde, aynı işkolunda fa-
aliyette bulunan sendikaların birleştirile-
rek güç dağılımlarının önlenmesi. Kimse
bu gerekeyi tartışmıyor. Tartışılan, bir-
leşmenin gerçekleşme biçimi. Bir sendi-
kanın, kendisinden dört kez daha az
üyeli bir sendikaya itilerek zorunda bırakıl-
ması. Oyunları tezgahlayanlara göre,
devrimci sendika, DISK birleştirme ko-
misyonunca alınan ve DISK yönetimin-
ce onaylanan karara uymasa eriyecek,
uymazsa DISK dışına düşecektir. Bu du-
rumda, "bölücülük"le de suçlanabilecektir.

Peki nasıl oluyor da DISK yönetimi
bu kadar haksız bir karar verebilmekte-
dir? Petkim-İş'te Petrol Kimya-İş'in güç-
leri, üye sayıları hakkında hiç mi fikirle-
ri yoktur? Örneğin 12 bin üyeli Petrol
Kimya-İş, yaklaşık 70 işyerinde, 3 bin
üyeli Petkim-İş de yaklaşık 10 işyerin-

de yetki sahibi. Ne var ki, DISK yine-
timi, Petrol Kimya-İş'in gücünden kay-
naklanan bu durumdan güçlü sendika
aleyhine bir sonuç çıkarmakta ustadır.
Nasıl mı? Petkim-İş'in mal varlığı fazla-
dır. Gerçekten de Petkim-İş'te çok
"mal" vardır. Petrol Kimya-İş'e karşılık
çok az grev fonu, destekleme masrafları
olan Petkim-İş, gelirini gayrimenkule
yatırmış. Menkul ve gayrimenkul "mal"
çokluğu, tek başına Petkim-İş'i tercih
nedeni oluyor. Sosyalist sendikacılığı
tasfiye çabalarının kağıt üzerindeki "ge-
rekçesi" bu.

DEVRİMCİ BİR SENDİKANIN GEÇMİŞİ

Malı az olan Petrol Kimya-İş, DISK-
in kuruluşundan bu yana DISK bünyesi
içinde. Yönetimiyle, verdiği mücadele

SERMAYE İLE ARASINDA

M. COŞKUN

Türkiye Odalar Birliği tarafından "yasa dışı" ilan edilen Sanayi Oda-
ları Birliği'nin önceki hafta İstanbul'daki toplantısının ana konusunu ithal
bedellerinin Merkez Bankası'na yatırılması oluşturdu. Haziran başında Maliye
Bakanlığının yayımladığı bir tebliğ ile, ithalat yapmak isteyenlerin ge-
tirecekleri mal bedelinin tamamını, ithal talebinde buldukları gün bağlı
buldukları banka aracılığı ile Merkez Bankası'ndaki bloke bir hesaba ya-
tırmaları şartı getirilmişti. Yani, bir aylık ithalati 500 milyon dolar kabul
ederek, bunun tamamını (8 milyar lira) Merkez Bankası'na yatırılacaktı.

Kararın niteliğini anlayıp karşı çıkmak özel sektörün bir hayli zama-
nını aldı. Ama kararın hemen ardından bankaların kredi açmakta nazlı dav-
ranması, tüm işlemini krediyeye bağlamışlar dahil, özel sektörün tamamının
şikayetlerine yol açmaya başladı. Odalar Birliği tarafından "yasa dışı" il-
lan edilen örgütün başkanı şunları söyledi:

"Bu uygulama kısa zamanda ve özellikle üretken sektörlerde üretim daral-
malarına ve iş hayatında ciddi çözümlere yol açabilecek bir karardır.
Nitekim, şimdiden birçok işletmelerde endişeli bekleme dönemi baş-
lamıştır."

BAŞKA KİMLER ENDİŞELİ?

Endişeli bekleme döneminde olan yalnız Sakıp Sabancı değil. Ama
gerçekte Sabancı'nın endişesi çok yönlü idi. Bir yandan Akbank ve bu banka-
nın hisselerini topladığı diğer finans kuruluşları, bir yandan da Sabancı'nın
diğer şirketleri bu karardan etkilenecekti. Şimdi Akbank'ın kredi imkanları
önemli ölçüde azalacak, Sabancı ithalati de bundan zarar görecekti. Hele hele
her gün bir başka motor ithal edecek bir büyük sermaye için karar çok önem-
liydi. Ama bu karar bir başkaları için de önem taşıyordu.

Sabancı'nın zararlı çıktığı karardan Başbakan, MC lideri ve AP Genel
Başkanı Süleyman Demirel kârlı, Demirel biraderler ise kârsız çıktı.

Böyle bir kararın yürürlüğe konması akta gelmesi idi, MC iktidarı ha-
len yapmakta olduğu zamların oran ve hızını arttırmak zorunda kalacaktı.
MC 1976 Bütçesi'nin hazırlanmasından bu yana tüm umutlarını Merkez Ban-
kası'na bağlamıştı. Merkez Bankası, elindeki malbaayı çalıştıracak ve Kamu
İktisadi Kuruluşlarının açıklarını buradan kapatacaktı. Hesabın tümü bunun
üzerine kurulmuştu.

BİR BANKA KI...

Merkez Bankası 1975 yılı içinde olduğu gibi, 1976 yılında da hükümetin
kendine verdiği görevi yerine getirmeye devam etti. Yılın ilk beş ayında
Merkez Bankası'ndan 6 milyar lirayı aşkın para çekildi. Böylece, bir çok kamu
iktisadi kuruluşunun hızlı zam talepleri açık finansman yoluyla erletildi.
Nitekim zam konusunda geçtiğimiz hafta SEKA Genel Müdürü TBMM'de bir
açıklama yaptı. SEKA Genel Müdürü, yüzde 50 zam talebinin hükümet tarafın-
dan bekletilmediğini söyledi. Benzeri beklemler diğer kamu kuruluşları
için de geçerliydi.

DEĞİL SOSYALİST SENDİKACILIK İÇİN

ile, işçilerin dışında, diğer sendikaların da saygınlığını kazandı. Bunları, devrimci sendikacılık ilkelerine ve bu ilkeleri titizlikle uygulayan sosyalist yöneticilere borçlu.

Bu etkinlik ve saygınlık sonucunda, Bağımsız İlaç-İş ve Atom-İş sendikaları, Kimya-İş'e katılıyorlar. Bundan sonra, Kimya-İş, Petrol Kimya-İş oluyor. Bu katılmalarda, şart, tehdit, protokol ve kulis cambazlığı söz konusu olmadı. Çünkü söz konusu olan, dürüst, ilerici ve gerçekçi gören sendikaların, sosyalist sendikaya katılmaları idi. Sosyalist sendikalar, işçi sınıfının birliğini, birliğini mutlaka yıkılacak koşullara, pazarlık ve kulislere dayandırmayacağını biliyorlar.

DISK'le birlikte gelişip güçlenen 20 yıllık sendikamız, DISK'e 1975 yılının başlarında katılan Petkim-İş'e ithal kongresi 14 - 15 Haziran tarihlerinde

yaşlıyor.

KONGREDEN BİR GÜN ÖNCE

Petrol Kimya-İş delegeleri, 13 Haziran Pazar günü bir toplantı düzenliyorlar. Toplantının amacı, DISK birleştirme komisyonunun aldığı karara gerekçeli bir biçimde "evet" demesidir. "Evet" gerekçeleri 13 Haziran'da yapılan toplantıda karara ekleniyor. Ve hiç bir dileğe bu gerekçelerin karara eklenmesine itirazda bulunmuyor. Fesih ve Petkim-İş'e katılma kararının gerekçeleri şöyle açıklanıyor:

"Bizler, DISK Birleştirme Komisyonu kararna hatalı olduğunu, yanlış değerlendirmeler yapıldığını vurguluyoruz, uygulamasından yanayız. Devrimci sorumluluğumuzun bunu gerektirdiği kandaşlıyız. Şöyle ki:

- 1- Hatalı karar vererinin karşısına çıkarken, irtigsel hata yapmamak için.
 - 2- Onbin üyemizin DISK'in mücadelesi dışında kalmaması için.
 - 3- DISK'in içinde mücadelenin bitmediğini, devam edeceğini, bu mücadelede tabanımızın daha sağlıklı, daha militan bir yapıya kavuşması için.
 - 4- Sendikacılığı bir meslek olarak sürdürmediğimiz ve sınıf sendikacılığına inandığımız için.
 - 5- Sendikacı sosyalistlikten değil, sosyalist sendikacılıktan yana oldukumuz için.
 - 6- Birleşmeden yanaymış gibi görünüp, özünde işçi sınıfının ikkeli birliğine karşı olanların ekmeğine yağ sürmek, tasfiyeciliğe meydan vermemek için.
 - 7- Hütiün üye arkadaşlarımızın inandıkları her ortamda ve her yerde bıkılmadan, usanmadan, yorulmadan savunacaklarına inandığımız için.
 - 8- İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın yükselen mücadelesini bastırarak amacıyla azgınlaşan faşizm ve onun uygulayıcısı MC iktidarına karşı bir güç birliğine meydan vermemek için.
- DISK Birleştirme Komisyonunun verdiği ve DISK yürütme kurulunun onayladığı birleşme formülüne, Petrol Kimya-İş tabanı olarak, her zaman omuz omuza olduğumuzu ve olacağımızı vurgulayarak "evet" diyoruz."

MAHKEMEDE ŞAŞANLAR

Genel Kurulun ikinci günü, Pazar günkü toplantıda, gerekçeli katılma kararına ses çıkarmayanlar, nedense bilinmez, bu kez gerekçelerin kararda yer almaması yolunda çaba gösteriyorlar. İkinci gününde aldıkları talimatın hakkını, gerekçelerini kaldırımları yolunda bir ömeger sunarak veriyorlar. Ancak belki de yüzleri tutmadığından, bu öngerenin lehinde konuşmaya cesaret edemiyorlar. DISK'in verdiği kararın anti-demokratik ve "özel niteliğini vurgulayan, ancak DISK'in bitiniğini de büyük önem taşıdığından bu karara uyulduğunu belirten gerekçelerin hasır altı edilmesine istinmektedir.

Ancak, yapılan oylama sonucunda katılma kararında söz konusu gerekçelerin de yer alması 42'ye karşı 97 oyla kabul ediliyor.

Sosyalist, TIP'li sendikacıların DISK'ten ayrılarak SISK'i kuracakları yolunda çıkarılan söylentiler, böylece bir tokat daha yemiş oluyor. Genel Ku-

rula Sosyal-İş sendikası tarafından gönderilen bir kutlama mesajında, "SISK uydurmasına ilk cevap Turizm-İş sendikası Genel Kurulunda verildiği, Petrol Kimya-İş Genel Kurulu'nda da yalancıların yalanlarının yüzlerine vurulacağına inanıldığı" belirtiliyor.

SONUÇ VE GELECEK

Ankara'da yapılmakta olan Petkim-İş genel kurulunda seçimlerin tamamlandığı haberinin İstanbul'a ulaşması üzerine, gerekçeli fesih ve katılma kararı oy sunuluyor. Oybirliği ile kabul ediliyor.

Karardan sonra, yeni sendika yöneticilerinin dağılımı şöyle: (*)

Kongre bittiğinde yılların devrimci sendikacılığı, sosyalist mücadeleyle adamı bazı yöneticilerin göz yaşlarını tutamadıkları görüldü. Dinleyici olarak kongreye katılan Maden-İş üyeleri, başta Demir Döküm işçileri olmak üzere yer yer DISK'in aldığı anti-demokratik kararı protesto ediyorlar.

Kongre, sendikacılık alanında daha önce görülmemiş başka örneklerle de vesile oluyor. Münfesh Petrol Kimya-İş sendikası Genel Başkanı TIP kurucusu ve MYK üyesi Dinçer Doğu ve Genel Başkan vekili Yılmaz Özdemir, işçiliğe, fabrikalarda tezahüratın başına dönüyorlar. Doğu, Hoeseht'e, Özdemir İzmir Petkim'e. İşçi sınıfının içinden gelenler, yine işçi sınıfının içine dönüyorlar. Gerekçeli karar'da belirtilmişti gibi: "Bu örgütte sendikacılığı meslek edinmeye çalışan, etiket ve koltuk meraklısı hiç kimse yoktur."

Ama sendikal hareketle tam tersi nitelikte olanlar da var. Bunların kullandıkları her türden omurgasız var. Doğu ve Özdemirgibilerin bıraktığı miras bunları dehşete düşürüyor. Yalanla, dolanla, oyuna sosyalist sendikacılığı; saf dışı etmek, tecrit etmek istedikler. Bu oyuna sosyalistler gelmedi. Şimdi sosyalistler, diğerleri ile başbaşa, karşı karşıya. Hem de aynı sendikal örgütün çatısı altında. Doğu'ların, Özdemir'lerin bıraktığı sağlık miras, sosyalizm dışı unsurları, omurgasızlara kara kara düşündürüyor.

Sosyalizmi, sosyalistleri, Türkiye İşçi Partisi'ni sendikal hareketten sökmek kolay değil. Sosyalistler, hiç bir zaman kurbanlık koyun olmadılar, olmayacaklar. Yalnızca Petrol Kimya-İş'in değil, bu olayın etkilediği diğer sendikaların geleceğinde de bu gerçek apaçık görünecek. Hem de yakın bir gelecekte.

HÜKÜMET KREDİ KAVGASI

Yılın ilk beş ayında Merkez Bankası kamu kuruluşlarına 6 milyar lira'yı aşkın kredi açarken bunun finansman kaynağını, Tarım Satış Kooperatiflerinden bulunmuştu. Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, eldeki pamuklar satıldıktan sonra Merkez Bankası'na ödeyince Banka da bu parayı olduğu gibi maaz veya ücret ödemesinde güçlük çeken kamu kuruluşlarının emrine verdi.

Yılın altıncı ayından itibaren artık böyle bir kaynak yoktu. MC bunun yerine Kamu İktisadi Kuruluşlarının başlıklarını kapayacak bir yol aramaya koyuldu ve buldu da. İthal beldelirinin tamamının yatırılarak döviz transferinin istemesi ve bu paranın ithal gerçekleştirilmesi kadar hiçbir biçimde kullanılmasını halinde piyasadan 8 milyar lira dolaylarında para çekilecek, bu da kamu kuruluşlarının 1976 sonuna dek finansman ihtiyaçlarını Merkez Bankası'ndan sağlama olanağını yaratacaktı. Zaten, bu yolla alınacak kredinin en üst sınırı da 14 milyar liraydı. İşte bu hesaplarda yeni ithalata da bu yolla bir miktar kısıtlanabilirdi. Gerçekten de bazı ithal taleplerinden vazgeçilmeye başlandı.

KARARDAN EN FAZLA KİM ZARAR GÖRDÜ...

Son karardan Sabancı yakınırken, bir grup memur da yakınıyordu. 3500 liralık "memur kredisi"nin verilmesini tüm bankalar durdurmuştu. Bir bankadan bulunabilecek 3500 lira ile bazı işlerini görmeyi planlayan memurlarla Sabancı grubu aynı duruma düşmüş görünümünde idi.

Memur 3500 lirayı alamadığı için yakınırken sesini duyuramıyordu ama Sabancı feryadını TRT'den ulaştırıyordu:

"Kısa sürede banka kaynaklarından Merkez Bankası'na aktarılan büyük meblağın yarattığı fon darlığının olumsuz etkilerini gidermek üzere sanayiye reeskont limitlerinin yükseltilmesi zorunludur. Aksi halde, özellikle sinai işletmeler ekonomik durgunluk dönemine itilmiş olacaktır. Bu ise ihracatımızın gerilemesine, işsizliğin artmasına ve enflasyonun hızlanmasına yol açabilir."

Sabancı'nın bu şikâyetlerini Merkez Bankası ne cevap verecektir? Daha doğru bir deyişle Merkez Bankası'na ne cevap verdirilecektir? Karardan dönülmesi halinde ithalatta umulan daralmaya ulaşamayacağı gibi zamları geciktirici kaynak da bulunamayacaktır. Bu durumda zamların hızlanması, dış borç imkanlarının biraz daha zorlanması beklenmektedir.

TIRMANAN FIYATLAR

Sabancı, MC'ye akıl verirken, fiyatlardaki artış hızının önemli ölçüde büyüyeceğini resmi istatistikler kanıtladı. Yılın ilk beş ayındaki fiyat artış hızı yüzde 12'ye ulaştı. 1975 yılının aynı aylarında yüzde 5,9 artan fiyatlar genel düzeyinde, Mayıs ayında da yüzde 2,6'lık gelişim ortaya çıkınca artık MC'nin, enflasyonun durduğu yönündeki savunusuna göstereceği kanıt kalmadı. 1975 yılının Mayıs ayında fiyatlar yüzde 1,3 oranında düşmüştü.

Ticaret Bakanlığı'nın derlediği fiyat endekslerinin hemen tüm kalemlerinde artışlar oluştu, fiyatların genel enflasyonist eğilimini sürdüreceğinin en açık kanıtı. Nihayet Haziran ayında önce yassı demir mamullerine ardından da bunu kullanan diğer sanayi dallarının ürünlerine yapılan zamlar fiyatlardaki artış hızlandırılacak.

(*)	PETROL KİMYA-İŞ	PETKİM-İŞ
Yürütme Kurulu	3	4
Genel Yönetim Kurulu	8	6
Denetleme Kurulu	2	1
Onur Kurulu	1	2

GELİŞMESİNDE TABANA

YÖNETİCİLİK YAŞANTIMDA, BİR ÇOK DENEYLE KARŞILAŞTIM. BİR ÇOK İNSAN TANIDIM. KİŞİLER, KİŞİLİKLER SÖZ KONUSU OLDUGUNDA, BENİ HEM UMUDA HEM DE KARAMSARLIGA YÖNELTEN DENEYLER ORTAYA ÇIKTI. ANCAK, İŞÇİ SINIFINA OLAN İNANCIM HIÇ BİR ZAMAN SARSILMADIGINDAN, BU DENEYLERİN ARASINDA UMUT VE İNANÇ ÇOK DAHA AĞIR BASIYOR.

● Başlarken, bize özgeçmişinizi anlatır mısınız?

1939 yılında Samsun'da doğdum. Küçük yaşta İstanbul'a geldim. 3 yaşında annemi, 10 yaşında babamı kaybettim. Bir balıkçı idi babam. İlkokulu Küçükyalı'da okudum. Daha sonra Darüşşafaka lisesine girdim. Ortaokulu burada bitirdim. Ancak Lise 1'den sonra okulu terkettim. Çalışma hayatına atıldım.

1957 - 1959 yılları arasında İsa İlaç fabrikasında işçi olarak çalıştım. Askerliğimi bitirdikten sonra Türk Hoechst ilaç fabrikasına girdim. Sendika çalışmalarına burada başladım. Daha sonra temsilci seçildim. Bir süre Kimya-İş Genel Yönetim Kurulu üyeliği yaptktan sonra, sendikamızın 1970 yılında yapılan kongresinde Genel Başkanlığa seçildim. 1970 yılının 2 Mayıs'ından bu yana profesyonel sendikacı olarak çalışmalarımı sürdürdüm.

Evlü ve iki çocuk sahibiyim. Özgeçmişim olarak anlatacağım, bunlar.

● İşçi sınıfının ekonomik mücadelesi içindeki yerinizi nasıl aldınız? Sizi bu alandaki mücadeleye iten etkenler nelerdir?

Daha önce de değirdim. Küçük yaşta yalnız kaldım. Küçük yaşta tek başıma mücadeleye atıldım. Doğal olarak bir çok haksızlıklara uğradım. Önce, bu durumun verdiği birikim söz konusu edilebilir.

Gerek okul hayatımda, gerekse işçi olarak çalışmaya başladığım ilk yıllarda, sürekli haksızlığa uğramanın verdiği birikimle, kendimle hiç ilgili olmayan meselelere bile, haksızlıklara tepki gösterdim. Askerlikte de böyle oldu. Başım derde girmede değil; ancak hayıflanmadım. Başka türütüsünü düşünmüyorum bile.

1963 yılında Hoechst'e girdiğimde, bu işyerinde sendikalaşma çalışmaları sürüyordu. Tüm işçilerin tesbit ettiği bir çok aksaklık vardı ortada. Örneğin, örgütlenme çalışmalarının başında bulunan kişiler yapı itibarıyla işyerine yakın kişilerdi. Bunun dışında, sendika yönetiminde de bir çok eksiklik ve aksaklık söz konusu idi.

Bazı kitaplar da okumuştuk o zamanlar. Bir kaç arkadaşla konuştuk, durumu değerlendirdik. Aksaklıkların düzeltilmek için, otop bitenlerin içinde aktif olarak yer almak gerektiği yargısına vardık.

Sendikalaşma çalışmaları tamamlandıktan sonra, işyerinde toplu sözleşme imzalandı. Burada bir gözlemle bulduk: Sözleşmenin yapılaş biçimi bize ters gelmişti. Çünkü hemen hemen işçilere hiç birşey sorulmuştu. Bunun yanısıra iyi ve verimli çalışmadıkları için temsilcilerin tutumuna da karşı çıktık. İşçi arkadaşlara da kendi gözlemlerimizi aktardık. Özellikle, temsilcilerin seçimle işbaşına gelmeleri gerektiğini vurguladık. O zamana kadar sendikalarda uygulanmıyordu bu. Türkiye'de ilk kez Kimya-İş tarafından uygulandı.

Bu seçimler sonucunda, işçiler tarafından işyeri temsilcisi seçildim. Bundan sonra işyerindeki mücadele daha da kızıştı. Sonunda 1969 yılında greve kadar vardı iş. Grevimiz üç ay kadar sürdü. Bu süre içinde de işyeri temsilcisi olarak işçi arkadaşlarımızın yanında idim. Sendikamızın Genel Yönetim Kurulu üyeliği de yaptktan sonra, başta da söylediğim gibi 1970 yılında Genel Başkanlığa seçildim.

● DİSK Yürütme Kurulu üyeliğinde de bulundunuz...

Evet. Profesyonel bir sendikacı değilken, oluşan bir fabrika işçisi iken, sendika başkanlığına geldim. Bazı çevreler yadırgadı bu olayı. Daha da ilginç, sendika başkanlığına gelişimden çok kısa bir süre sonra, 15 - 16 Haziran olayları patlak verdi. Bu olaylar sonucunda kısa bir süre için tutuklu kaldım. Daha sonra biliyorsunuz, 12 Mart dönemi geldi. Bu dönemin niteliği üzerinde konuşmaya gerek yok. Ancak bu dönemde de çalışmalarımızı sürdürdük. Sendikamızın bünyesinde bazı çürütükler, aksaklıklar göze çarpıyordu. Bunları düzeltmeye çalıştık. İşverenlerin baskılarına, malum sıkıyönetim baskılarına karşılık, elimizden geleni yapmaya çalıştık. Bunlardan sonra, DİSK Kongresinde, DİSK Yürütme Kurulu üyeliğine seçildim. Son Kongreye, yani 5. Kongreye kadar DİSK Yürütme Kurulu üyeliğinde bulundum.

● Aynı zamanda Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi ve bu partinin kurucularındanız. Politik çalışmalarınızdan da söz eder misiniz?

Evet, Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi ve sayman bulunuyorum. Ancak Parti içindeki çalışmalarımı yeni başlamıyorum. Kapatılmazdan önce de Türkiye İşçi Partisi'nin Genel Yönetim Kurulu üyesi idim.

Hoescht'de çalışırken, Türkiye İşçi Partisi Fatih İlçesi'ne kayıtlı idim. Partililik yaşamım böyle başladı. Türkiye İşçi Partisi 1975 yılında yeniden kurulduğunda, kurucular arasında yer aldım. Şu anda da Başkanlık Kurulu üyeliği ve saymanlık görevlerinde bulunuyorum.

● Türkiye'deki sendikacılık hareketi, sendikacılık anlayışı üzerinde bize hangi görüşleri aktarabilirsiniz?

Önce, sahibi bulunduğumuz, yerleşmesine çalıştığımız sendikacılık anlayışını 6 yıllık profesyonel sendikacılık hayatımda uygulamaya çalıştığımı belirterek söylemeye başlayayım. Başarılı olduğumuz kam-sındayım.

Tezgaahın başından gelen bir işçi olarak sendikacılık yıllarımda hep şuna dikkat etmeye çalıştım: İşçinin düşüncesi, eğitimi, istekleri, bizler için özel olarak da benim için hep birinci planda yer aldı. İşçi ile teması yitirmedik ve kararları buna göre aldık. Bir yandan da işçilerin eğitilmesi için sürekli bir çaba gösterdik.

İşte Türkiye'deki sendikacılığın aksayan en belirgin yanlarından biri de bence burada. Açık söylemek gerekirse, bugün sendika yönetiminde bulunanların önemli bir bölümü, işçilik yaptıkları yıllarda taşkırdıkları duyguları yitirmişlerdir. Uzun süre tabandan uzak kalmak, dinamizmlerini yitirmişler bunlara. Düşünce yapılarında köklü değişikliklere yol açmıştır. Kısacası yaşadıkları gibi düşünmeye başlamışlardır.

Bizler yönetiminde bulunduğumuz yıllarda işçinin derdini kendi derdimiz olarak bildik hep. Bu nedenle işçinin derdlerinden uzak kalmadık. Bunların çözümünü için elimizden geleni yaptık. Örgütü içi demokrasiyi, işçinin söz ve karar sahibi olması gereğine olan inancımızı yitirmedik. Bu inancımızı pratikte uygulamaya çalıştık. Gözetim olsun, yönetimi denetleme olsun, işçilere birçok aktif katılma olanağı sağlanmaya çalıştık. Bu çalışmalar sonucunda, sendikamızın işçileri olumlu bir çok nitelikler kazandı. Olumlu alışkanlıklar kazandı. Bunların, bundan sonra da sürecine olan inancım tamdır.

Bir geçişe daha işaret etmek isterim: Sendikamızın büyük bir gelişme gösterdiği son altı yıl içinde, bizler, yöneticiler olarak öncelikle sürekli başında bulunduğumuz örgütü düşündük. Böyle olduğu için de sebev sebev bir çok kişisel fedakarlıkta bulduk. Örgütü bir şeyler katabilmek için var gücümüzde çalıştık. Amacımız, gerek nicel, gerekse nitel olarak örgütü sağlan temeller üzerine oturtmaktır. Sanıyorum bunda başarılı da olduk. Çünkü işbaşına geldiğimiz 1970 yılından bu yana sendikamızın nicelik ve niteliğindeki büyük değişiklikler gerçekleştirildi. Küçük bir örnek: Üye sayısı 1970 yılından bu yana 5 katı arttı. Başarıldıktan da Türkiye'de diğer sendikalara örnek olacak nitelikte: Türkiye'de kıdem tazminatını ilk kez bu sendika 45 güne çıkarttı. İlk kez bu sendika bunun için greve gitti. İşgüvenliğinin sağlanması açısından da disiplinli maddeleri getirmiş bir sendikadır. İşçilerin çalıştıkları işlerin dışında başka işlere verilmemesini de ilk kez sendikamız sözleşmeye geçirmiştir. Daha da ötesi, önce Kimya-İş, daha sonra Petrol Kimya-İş işyerinde işçilerine kişilik kazandırmıştır. Bugün Petrol Kimya-İş üyesi her işçi işyerinde ezilen horlanmadığı, patronun çekindiği bir işçi haline gelmiştir. En küçük bir haksızlık karşısında hakkını ve başkalarının

SENDİKACILIĞIN GÜVENİYORUZ»

SENDİKAMIZIN FESHİNE YOL AÇAN GELİŞMELER İLERİDE ENİNE BOYUNA DEĞERLENDİRİLECEK HATASI OLANLARDAN HESAP SORULACAK. SENDİKA BİR DÜKKAN DEĞİL. BOŞLUKTA SALLANMIYOR. SENDİKA, TABANI İLE BİRLİKTE SENDİKADIR. TAVANI GİDER. AMA TABANI, CAN DAMARI YAŞAR. BU, YOKEDİLEMEZ. EĞER BU TABAN BİLİNÇLİ İSE, DOĞRU SENDİKACILIK ANLAYIŞINA SAHIPSE, MUTLAKA İÇİNDE BULUNDUĞU ÖRGÜTE BİÇİM VERECEK, ONU KENDİNE UYDURACAKTIR.

hakkını söke söke arayan işçidir sendikamızın işçi. Bu açıdan başka işçiler için bir örnek teşkil etmek tedir.

● Ya olumsuz sendikacılık örnekleri...

Başta Türkiye'deki sendikal hareketin sorunlarına, aksayan yanlarına genel olarak değinmiştım. Daha da açayım. Hareketin en önemli sorunu, tabandaki işçinin, yöneticisine güvenmemesidir. Ne yazık ki, sendikacılık, güveniliriz nitelikli insanların uğraşı haline gelmiştir nerdeyse. Böyle bir imaj doğmuştur. Bu imajın maddi temelleri de yok değil. Kimileri için, sendikacılık bir ekmeç kapısı, bir ikbal vesilesi haline gelmiştir ne yazık ki. Biz bunun böyle olmadığını, böyle olması için değişmez bir kaide olmadığını göstermeye çalıştık. Elbette bu sözle olmaz. Eylem, düğünce ve yaşamızla bunu kanıtlamaya çalıştık. Sendikacı olarak yaşamızda bir değişiklik olmadı. Fabrikada ne işek öyle kaldık. Böyle olunca görevimiz, statümüz ne olursa olsun bir işçi gibi düşündük. Türkiye'de sendikal harekette en büyük sorun budur ben.

Bunun düzeltilmesi için en başta genç neslin sendikacılığa el atması gerekiyor. Yönetimde en üst kademelerde yeni yetişen bilinçli ve kararlı neslin görev alması çözecektir düşüme. Çünkü açık söyleyeyim eski kuşak sendikacıları, vazgeçemedikleri bir çok alışkanlıklara sahiptir.

Çözüm olarak önerilenlere karşı ilerisürülen görüşler de var. Sendikacılık, pişmişlik, tecrübe ister. Genç insanlar nasıl kalkacaklar bunun altından? Tecrübe gerçekten önemlidir. Ama kısa sürede giderilemeyecek bir eksiklik değil. Genel Başkan olduğumda genç bir işçiydim ben. Bir çok şeyi de biliyordum. Ama bu benim çalışmaları aksatmadı. Uzman kadrolarla, tecrübeli danışmanlarla bu tip eksiklikler kolaylıkla giderilebilir.

Yönetici yalnızca prosedürü, iş kanununu bilen kişi değildir. Yönetici, en başta, başında bulunduğu sendikaya yön veren kişidir. Önemli olan budur. Bu ise, tecrübenin yanı sıra, hatla ondan çok inanca kanıtlanacak bir yeleneğdir. Bunun için yeni neslin inanca genç işçilerine güveniyorum. Temeldeki harcın bozukluğu ancak böyle giderilebilir.

● Sendikanızın kendini feshederek Petkim-İş'e katılmasını doğuran gelişmeleri kısaca özetler misiniz?

Bu gelişmelerin enine boyuna aktarılması uzun süre alır. Zaten bu konudaki en kesin yargı gelecekte verilecek. Bugün söylebilecekler şunlar:

DISK Birleştirme Komisyonu'nun verdiği ve DISK Yürütme Kurulu'nun onayladığı birleşme kararına uyulmuş, birleşme gerçekleştirilmiş bulunuyor. Tabanımız karara evet dedi. Ama benimseyerek, tasvi ederek değil. Kongreyi izleyen bir çok kişi bana delegelerin niçin sustuklarını, niçin hiç konuşmadıklarını sordu. Bunu delegelerimizin bilinçsizliğine yorabiliriz bile çıktı. Oysa delegenin suskunluğu, delegenin bilinç düzeyinin bir göstergesi idi. Tartışma sendikanın her kademesinde enine boyuna yapıldı. Ancak, işçi sınıfının davasına olan inancımız, bizleri bunun tartışmasını dışarıya açık bir biçimde yapmamaya götürdü.

Dikkat edilmiştir: Delegenin suskunluğu, her an patlamaya hazır bir öfke ve birikimli temsil ediyordu. Ancak, bilinç ve olgunluk, patlamayı frenledi. Bundan çıkarılacak bir ders varsa o da bu suskunluğun gevezelikten çok daha etkili olduğudur.

Fesh kararına yol açan gelişmeler ileride enine boyuna değerlendirilecek. Hatası sevabı olanlar ortaya çıkacak. Ve hatası olanlardan hesap sorulacak. Söylenmesi gereken bir başka önemli nokta da şu: Sendika bir dükkanda değil. Boşlukta sallanmıyor. Sendika, tabanı ile birlikte sendikadır. Tavani gider, ama sendikanın tabanı, candaman, kalır. Bu, yokedilemez. Bu taban bilinçli ise, doğru sendikacılık anlayışına sahipse, mutlaka içinde bulunduğu örgüte biçim verecek, onu kendine uyduracaktır.

Bu konuyu uzatmak gereksiz. En son şunları söylemek gerekir: Söz konusu birleştirme kararını verenler hatalı bir karar vermişlerdir. Yönetici niteliklerine yarasız karar vermişlerdir. Üstelik, kimileri, bu karara ve bu karar verenlere ilişkin eleştirileri kasten örgüte, DISK'e yönelikmiş gibi göstermeye çalışmışlardır.

Mücadeleye böyle başladı.

Oysa kişileri örgütle özdeş görnek yanlış. Ortalıkta son zamanlarda "zuhur" eden kimileri, sanki bize karşı DISK'i savunmaktadırlar. Oysa bizim DISK ile, örgütümüzle hiç bir meselemiz yok. Biz bunun lafını etmekle kalmıyoruz. DISK'in bütün mücadelelerinde ön safta yer alarak bunu kanıtlayan insanlarız.

● Son zamanlarda ortaya atılan başka söylentiler de var. Bunlara göre, sizin de arasında hatta başında bulunduğunuz DISK'e bağlı bazı sendikalar, DISK'ten ayrılarak SISK'i kuracaklar. Bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

Türkiye'de devrimcilik, sosyalizm edebiyatı yapan çok kişi var. Bu söylentileri çıkarıcıları da

biliyoruz ve günü geldiğinde hesabını soracağız. Bu söylentileri çıkarıcılar, işçi sınıfına inanmayan, sosyalizme ilgisi bulunmayan kişiler. Bunlar, piyasada sol statü bunun kazancıyla yaşayan, geçinen insanlardır.

Kimsenin, hele bizim "SISK" gibi bir düşüncemiz olmadı hiç bir zaman. DISK'in sen genel kurulunda bir muhalefet yapılacağı biliniyordu. Bu muhalefeli etkisiz bırakıp karalamak için bu söylentiler kasten çıkarıldı. Kongrede böyle bir niyetin olmadığı ortaya çıkınca, söylentiler de küllenip unutuldu.

Ancak bu söylenti ikinci kez yeniden ortaya atıldı. Bu kez, birleştirme kararının hemen arifesinde. Böyle olunca, en sırada işçi bile bu söylentilerin niçin ve kim tarafından çıkarıldığı anlıyor.

Belirtmek istediğim bir başka nokta daha var. Ben bir sosyalistim. Sosyalist partinin, Türkiye İşçi Partisi'nin üyesi ve yöneticisiyim. Bir sosyalist gibi düşünür, bir sosyalist gibi davranırım. Ancak yine bir sosyalist olarak bilirim ki, sendikal harekette, sendikal örgütte, sosyalist olmayan, değişik siyasal görüşlere sahip bir çok kişi vardır ve olacaktır. Bir sosyalist olarak bunu da olağan karşılarım ve hiç bir zaman kendi siyasal tercihimle, başında bulunduğum geniş tabanlı ve heterojen yapı örgütün işlerini birbirine karıştırmam.

Ancak Türkiye'de bunları birbirine karıştıranlar var. Kimi iyi niyetle bilmeden; kimi de tam tersi. SISK söylentilerini bizzat kendileri çıkardıktan sonra "DISK'in kararı hatalı olsa bile tartışılmaz bunu tartışmak hainlik" diyorlar. Bir kez kendilerini hain oldukları ortada. Bunlar, o denli alçak kişilerdir ki, kişileri savundukları halde, bunu açıkça yapamadıkları için sanki örgütü savunur görünmektedir. Örgütü savunma bahanesi ile kişileri savunmaktadırlar.

Kişilerin yaptıkları hataları, örtbas edilip savunulmasında kimi "hızlı" kişiler vitrin olarak kullanılmaktadırlar. Sosyalizmi kimseye bırakmayacağına görünce bu mostranın altındaki mallar da zamanla ortaya çıkar. İnsan, bulunduğu mevkide şerefelenmemeli, bulunduğu mevkii şerefleştirmelidir.

● Fabrikaya dönceğinizi biliyoruz. Bundan sonra yapacaklarınız hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

Daha önce, sendika başkanı seçildikten sonra da söylemişim. İşyerinden, bir gün dönceğim kaydı

ile ayrıldım. Bu nedenle tazminatımı bile almadım. Şimdi dönüyorum. Kimilerine garip geliyor bu durum. Onlara göre bir sendikacı, hele genel başkanlık yapmış bir sendikacı, tezgahı başına dönmemelidir. Ancak, ben bunun yararlarına inanıyorum. Yöneticilik yaşamında bir çok deneyim karşılaştım. Bir çok insan tanıdım. Kişiler, kişilikler söz konusu olduğunda beni umuda ve karamsarlığa yönelen deneyimler oldu. Ancak, işçi sınıfına olan inancım hiç bir zaman sarsılmadığından, bu deneylerin arasında umut çok daha ağır basıyor.

Şimdi bir işçiyim. Yönetici olarak kazandıklarımı, işçi olarak, tabandaki işçilere anlatacağım. Onlara bu niteliklerimle yararlı olmaya çalışacağım. Yönetici olarak gerçekleştirdiklerimizle övünmüyoruz. Madalya beklemiyoruz. Çünkü bu bizim asli görevimizdi. Sınıfımızın yüklediği görevlerdi. Şimdi aynı görevi bir işçi olarak devam edeceğiz. Davası sınıfımızın davasıdır ve ben bu sınıfın bir nefesiyim.

SEYDİŞEHİR'DEKİ OYUNU BURSA İŞÇİLERİ YASAKLADI

16 Haziran tarihli bir gazetele, Bursa'dan bir haber yer alıyordu: "Bursa'da işçiler çatıştı, biri ağır 8 kişi yaralandı."

"İşçilerin çatışması" biçiminde basına akseden olay, gerçekte Tarih, Seydişehir ve Kırkkale'den bunservisli faşistlerin Renault işçilerini tahrike çalışmasından başka bir şey değildi.

15 Haziran günü, akşam vardiyasına 100 kişi geliyor. Bunlardan 70 kadarı Bursa Eğitim Enstitüsü'nün sicilli faşistleri. 30 kadarı da sağdan soldan derlenmiş işsiz güçsüz lakımı. Başlarında, Türk-Metal İş şube sekreteri İhsan Tuna, daha önce Kırkkale'de, Tarih'le ve Seydişehir'de cinayete kadar varan tertiplerin baş mimarlarından Salih Dilek adlı faşistler var.

Grup, Renault önünde Türk Metal-İş gazetesi dağıtmaya başlıyorlar. Dağıtılan bu gazetenin başlıkları çok ilginç. Bazı örnekler: "Seydişehir'de bayram var" "Bursa'ya da geliyoruz". Evet, Bursa'ya da geldiler. Ama Bursa'da olaylar başka türlü geliyordu.

Henüz vardiyada bulunan Renault işçileri dışarı çıkmamış. Sonraki vardiya için gelenler, gazeteyi almak istemiyorlar. 100 kişilik çapulu tayfası gazetenin alınması için işçilere baskı yapıyor. İşçiler gazeteyi almamakta direnince, tek tek işçileri kıstırıp dövmeye kalkıyorlar.

Bu arada çalışmakta olanlar da durumdan haberdar oluyorlar. Dışarıda olup bitenleri öğrenmek istiyorlar. Ancak olayın bir tertip olduğu bu sırada ortaya çıkıyor. İşçilerin dışarıya çıkmalarını önlemek için kapılar kilitlemiştir. Ancak işçiler duvarlardan atlayarak arkadaşlarının yardımına koşuyorlar. Hiç bir zaman kilitlemeyen kapıların saldıran sırasında kilitleli tutulması müdür Selim Aral'ın işi.

Duvarlardan atlayıp dışarıya çıkabilen işçiler, bu kez taş yağmuru başlıyor. Renault işçilerinin niteliğini bilen çapulu alayı, önceden tedarikli gelip, arabalara taş stoku yapmışlardı. Ayrıca zincir, bıçak ve muşta da kullanıyorlar. Bu arada bol bol "Başbuğ Türküş", "Komünistler Moskova'ya" bağışları duyuluyor.

Ancak, içeride kalan işçilerin kapıları açmasını üzerine, çapulu alayının yapacağı bir şey kalmıyor. Renault işçileri saldırganları önlerine katıp kovuyorlar. Jandarma ancak bu sırada olaya müdahale etme gereğini duyuyor. Hatta daha da ileri gidip, saldırıya uğrayan işçilerden bir kaçını göz altına almak isteyince, tepki büyüyor. Bunun üzerine, jandarma işçileri bırakmak zorunda kalıyor.

RENAULT BAŞ TEMSİLCİSİ OSMAN ÖZDEMİR'İN EVI BOMBALANI

Renault'da bir Seydişehir oyununun daha oynanmak istendiği, yarın kalan seyanunun öteki perdelelerinin de ortaya çıkmasıyla iyice belirlendi. Tezgaah sendika baştemsilcisi ve TIP II Yönetim Kurulu üyesi Osman Özdemir'in çevresinde daraltılacaktı. Fakat seyan oyununun gerçeğe yitirilmesinin önünde bir engel vardı: Osman Özdemir bir süredir Bursa'da değildi. Sendika eğitimi için Gönen'de bulunuyordu.

Buna rağmen, gözaltına alınarak haklarında 142/1 maddeden dava açılan 6 işçiye ek olarak Osman Özdemir'in de aynı yerde ve olayların "düzenleyicisi" olarak bulunduğu iddia ediliyordu.

Özdemir'in aynı anda iki yerde birden bulunduğu nun kanıtlanması olanaksızdı. Ancak Bursa'da bulunmamasından yararlanılarak başka bir plan oluşturuldu. Yıldırma taktiği olarak evi bombalanacaktı. Ve yapıldı da. 18 Haziran Perşembe gecesi Osman Özdemir'in evi "bilinmeyen kişiler" tarafından patlayıcı maddelerle tahrip edildi. Dinamit olduğu sanılan maddenin penceresinden içeri atılmaması, cama çarparak kırıldıktan sonra dışardaki kaldırım düşmüşü ve kaldırımında büyük bir oyuk vardı.

Bir haftadır Bursa'da bulunmayan Özdemir'in olayların tertipçisi olduğu resmen iddia ediliyordu da, olay günü orada bulunan gazetecilerin kimin tarafından "davet edildiği" bilinmiyordu. Gerçekten işçiler olay günü büyük bir habercilikle önceden olay yerinde olan gazetecileri görmüşler ve meraka düşmüşlerdi. Fabrikada şef olarak çalışan "Günay bey", gazetecilerin kendi özel davetlisi olduğunu söylemiş ve resim çekmek için orada bulunmadıkları leminatını vermişti. Fakat ertesi gün gazetelerde çıkan boy boy resimlerin bu gazetecilerden başka kaynaklı olmadığını. O halde oynanan tiyatroyun "başını" davetçileri ancak önceden bilerek sağlanmış olabirdi. Bu davetçileri çıkarırlar da faşizme davetçileri çıkarılardan başkası değildi.

DAMLAYA,

RENAULT İŞÇİLERİ FAŞİSTLERİ KOVALIYOR

EVMA GREVİNDE İŞÇİ SINIFI DAYANIŞMASI

12 Haziran Cumartesi günü EVMA işçileri grevlerinin 100. gününü grev yerinde kutladılar. Evma işçilerinin bu kutlama gününde diğer fabrikalardan gelen işçi kardeşleri Türkiye İşçi Partili'ler ve demokratik kuruluşların temsilcileri de katıldılar.

Sabah 10'da başlayan kutlama töreninde, folklor ekipleri, koro ve Zeytinburnu Halkevi işçi tiyatrosu coşkuyla izlendi.

"Kahrolsun Faşistler", "Bağımsız Türkiye" sloganlarıyla sık sık kesilen törende ilk olarak Petrol Kimya-İş İstanbul Şube Başkanı Nejat Ökten konuştu. Evma işçilerinin ve sendikaların kararlılığının, disiplinli mücadele ve birliğin patronu er geç dize getireceğini vurguladı. Nejat Ökten'den sonra Evma işçileri adına Ahmet Akyol söz aldı. 100. gününü dolduran bu şanlı direnişin seyrini mücadele azimlerini dile getirdi. Daha sonra halen grevde bulunan Petrol Kimya İş'e bağlı Hektaş işçileri adına söz alan temsilci Mustafa Şanlı, sürdürdükleri grevin patronun ve hükümetin engellemelerine, ertelemelerine rağmen sendikannın ve

işçilerin kararlı tutumu, yerinde müdahaleleri sonucu kırılmadığını ve kırlamayacağını, zaferin ergeç Hektaşlı işçilerin olacağını belirtti ve Evma işçileriyle olan devrimci dayanışmalarını vurguladı.

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş üyesi ÇBS işçileri adına konuşan baştemsilci Mustafa Talu, ÇBS patronunun ilan ettiği lokavttan kanunsuz olduğunu, bunun işçi sınıfının yükselen mücadelesi karşısında patronların genel bir taktiği haline gelmeye başladığını söyledi. İşçilerin devrimci birliğin gereğini belirtti.

Evma işçilerinin greve başladıkları günden sonra geçen üç ay aşkın süre, ücret bilincinden siyasi bilince, devrimci bilince geçiş simgeleyen gözle görülebilen bir gelişme süreci oldu. Bu gelişim, devrimci sendika Petrol Kimya-İş'in "ekonomik mücadelenin tek başına ancak geçici çözümler getireceğini, asıl olan işçi sınıfının iktidarı amaçlayan siyasi mücadelesi olduğunu" sürekli vurgulayan eğitimlerinin ve Türkiye İşçi Partilerinin 100 gün boyunca süren, sabırlı, kararlı çabalarının ürünüdür.

Evma grevi, grevin işçi sınıfı için bir "savaş okulu" olduğunu, ama "hiç bir zaman savaşın kendisi olmadığını" da bir kez daha doğrultuyor.

DAMLAYA BİRİKİYOR

İŞÇİ SINIFININ DAYANIŞMASI: CBS GREVI

CBS işçileri grevde. 450 işçi grevlerinin heyecanını yaşarken, Eyyup İş ve İşçi Bulma Kurumundan "iş bulduğuna" dair hepsinin evlerine davet kartı geliyor. Türkiye'de açık işsiz sayısı gün geçtikçe artarken ve onlara iş olanakları bulunamazken, grevdeki işçilere "iş bulunduğu"na dair davet geliyor. Grevdeki CBS işçileri işsiz değil ki iş bulunsun.

YASA DIŞI LOKAVT

CBS'deki bu gelişme 1969 yılına dek uzanıyor. O yıllarda CBS'de Türk Pek-İş Sendikası var. Şimdiki MISK Genel Başkanı o sendikadan başkan. 450 CBS işçisi 4 saatlik direniş Türk Pek-İş'i kovuyorlar. Bu iş yerine Petrol-İş Sendikası giriyor. Ve ilk toplu sözleşme 1973 yılında imzalanıyor. 1973'ten 1976'ya hayat şartları hızla artıyor. CBS'de ise ortalama günlük ücret 50 lira. Sendika işvereni toplu sözleşme görüşmelerine çağırıyor. Fakat işveren görüşmelerde olumsuz tavırlarıyla görüşmeleri çıkınaza sokuyor. Uyuşmazlık kurulunda da aynı tavırdaki olan işveren, bütün maddelere muhalefet ederek Uzlaştırma Kurulunu çıkmaza sokmak istiyor. Aynı zamanda da makinaları sökmeye başlıyor. 1 Haziran'da işçiler çalışıyor. 2 Haziran'da sabah vardiyası da çalışıyor. Ve akşam vardiyasına gelen işçilere işveren "sayım yapacağım" gerekçesi ile "sıcak yataklarında yatmaya" göndermek isteyince, mesele anlaşılıyor. Sabah vardiyasında çalışan işçiler de "sıcak yataklarından" kalkıp fabrika önünde toplanıyorlar. CBS işvereni fabrikayı kapatıyor. Kanunsuz lokavt uygulanıyor. 450 işçi direniş geçiyor ve grev kağıdı asılıyor.

PATRON KIBRIS'I MI BOYAYACAK?

CBS'de şimdi grev var. Kanunsuz lokavt da var. Beyaz bezler üzerinde kırmızı yazılar, dayanışma sloganları yazıldı. Alibeyköy'de yapılan mitinge bölgedeki fabrika işçileri, DISK ve Türk-İş ayrılmadan katıldılar. İşçi sınıfının 450 neferi grevdeydi ve onlar desteklenmeliydi. İşçi sınıfı bu dayanışmasını mitingte ve grev yerinde gösteriyordu.

CBS'de grev devam ederken, işveren grevi kırmak için, İş ve İşçi Bulma Kurumu aracılığıyla kart gönderdi. Ama işçiler bu oyuna da gelmiyor. Nasıl ki işveren "Sayın işçiler, fabrikayı kapattım, tazminatlarınızı İş Bankası Fatih Şubesi'nden alın" yazısını astığı halde işçiler "tazminatlarını" almıyorsa.

İşçiler grev çadırının önünde konuşuyorlar. O geceyi anlatıyorlar birbirlerine. "Sayım yapacağız" diyor biri, diğeri kamyonlara da mal yüklemişti. "Nereye?" diye sorduk. "Kıbrıs'a" dedi. Kıbrıs'ın

boyanmaya ihtiyacı yok ki, niye oraya boya gönderiisin. Saldırdık kamyonları. "Peki İş ve İşçi Bulma Kurumundan gelenler nedir, maksat ne?", "Grev kırıcılığı yapmak. Bizi dağıtmak." diye cevap veriyor biri. Baş temsilci Mustafa Talu söze katılıyor.

"Gittik oraya, işverenceğiz dediler. Ne işi dedik, küçük işyerlerine hepimizi yerleştireceğiz dediler. Türkiye'de şu kadar milyon işsiz varken niye bize öncelikle iş buluyorsunuz deyince "İşverenin böyle istediği için size öncelik verdik" dediler. Bizim temsilci olduğumuz anlaşıncaya da "sadece iki-üç kişiye belki iş bulabiliriz" diye değiştirdiler sözlerini.

Grevdeki işçiler ve iş bulduğuna dair davet. Türkiye bu günleri yaşıyor. Devlet kuruluşları aracılığıyla grev kırıcılığı. İşveren Recep Çavuşoğlu Sanayi Odası 3. Başkanı. İşverenlerin dayanışma fonu kurduğu günümüzde, işçi sınıfı bütünlük içinde olduğunu gösteriyor. 450 CBS işçisi tek bir vücut gibi işverenin ve işverenlerin karşısında mücadelede devam ediyor.

DAHA İLERİ MÜCADELELERE DE KATILACAĞIZ

ODT'de Elektrik bölümü ek inşaatında direniş var. Anadolu'nun çeşitli yerlerden gelen işçiler, sömürünün en yoğun olduğu alanlardan biri olan inşaat işkolunda patrona karşı direniyorlar. 34 işçi 15 gündür çeşitli zorluklarla mücadele ederek direniş sürdürüyorlar.

"YA İSTEDİĞİMİZ SENDİKA YA JANDARMA!"

İşçiler direnişten önce asgari ücretle günde 10 saat çalışıyorlardı. Direniş, çalışma süresinin kısaltılması ve ücretin arttırılması talepleriyle başladı. Yeni asgari ücretin açıklanmasından önce patron ücretleri 50 liraya çıkarttı. İşçiler bu artış kabul etmediler ve direniş devam ettiler. Yeni asgari ücretin açıklanması üzerine işçiler üyesi buldukları Bayesen-İş sendikasının toplu sözleşme yapmasını istedikler. Ancak patron işyerinde Özgür Yapı-İş adlı sendikadan toplu sözleşme yaptığını iddia ediyordu. İşçiler, varlığından bile haberdar olmadıkları bu sendikadan sözümona yaptığı toplu sözleşmeyi okudular. Sözleşmenin 40 maddesinden 39'unu patronun istekleri oluşturuyordu. İşçilerin böyle bir sözleşmeyi kabul etmesine imkan yoktu. Bu arada direnişin kırılabilmesi için üniversite yöneticilerinden bir işçi-öğrenci çatışması olduğu bahanesiyle jandarmaya çağırdı. Ortada herhangi bir "çatışma" göremeyen jandarmalar geridön-

mek zorunda kaldılar. Aynı üniversite yöneticisinin daha sonra "işçi dostu" olduğunu söyleyerek arabuluculuk yapmak istediği görüldü. İşçiler tek çözümün patronun isteklerini kabul etmesi ve sendikayla toplu sözleşme yapması olduğunu bir kez daha belirttiler. ODTB'de çalışan diğer işçiler ve öğrenciler de direnişin yanında olduklarını bildiriyorlar.

İŞÇİLER KONUŞUYOR

Direnişteki 34 işçinin temsilcisi Kamil Korkmaz şöyle diyor:

"Biz asgari ücret açıklandıktan sonra patrondan 80 lira ücret talep ettik. 64 lira vereceğini söyledi. Yanımızdaki diğer inşaatlarda çalışan işçilerin en dü-

şük ücretleri 85 lira. 120 liraya kadar alanlar var. Buna rağmen patron bizim talebimizi çok buldu. Kendisinin inşaatı 1974 bitimi üzerinden aldığı söyledi. Biz fiyatların iki yıl önceki fiyatlar olmadığını, ücretlerin yetmediğini söyledik. Ücret zamından başka pazar ve bayram tatillerinde ücretli izin istiyoruz. Bu arada direniş katılan işçilerin işlerine son verilmemesi için teminat istiyoruz.

"Direniş başladıktan sonra patron direniş kırarak için neler yaptı?"

"Etilenden gelen çabayı gösteriyor. İşçi temsilcilerinin işçileri zorla direniş götürdüğünü söylüyor. Bazı işçileri başka yerlerdeki inşaatlara yollamak istedi. Arkadaşlar buna karşı çıktılar. Sürekli

olarak direnişimizin kanunsuz olduğunu söylüyor. İnşaatın zamanında bitmemesinden biri sorumlu tutmak istiyor. Biz ise kanunsuz birşey yapmadığımızı, haklarımızı istediğimizi söyledik. Patronun bütün bu oyunlarına karşı hep beraber sonuna kadar direnmekte kararlıyız.

"Niçin DISK'e bağlı bir sendikayı seçtiniz?"

"Bayesen-İş'e girenler DISK'e bağlı olduğunu biliyoruz. Bu arada Özgür Yapı-İş adlı sendikadan yaptığı toplu sözleşmeyi gördük. Buradaki hiçbir arkadaş bu sendikayı tanımıyor. Yaptığı sözleşmede de bir maddesi dışında tamamen patronun isteklerinden oluşuyor. Patronun tuzaklarından kurtulmak için, haklarımızı alabilmek için işçilerin yanında olan DISK'e bağlı bir sendikayı seçtik.

"İsteklerinizin yerine getirilmesi sizce yeterli bir çözüm olacak mı?"

"Elbette sözleşmenin gerçekleşmesinin bir kurtuluş olmadığını biliyoruz. Fiyatlar hergün artıyor. 80 liralık ücretle bizi ancak biraz rahatlatıcaak. Buradan sonra daha başka haklar için mücadele edeceğiz. Bu durumda kurtulmak için daha ileri mücadele şekillerine gireceğiz. Buradan bütün işçileri mücadeleye çağırıyoruz. Onların yanımızda olduğumuzu belirtmekten kıvanç duyuyoruz.

özel demec

FKÖ ULUSAL KONSEYİ ÜYESİ VE PARİS TEMSİLCİSİ İZZEDDİN KALAK YÜRÜYÜS'ÜN SORULARINI CEVAPLIYOR.

« ABD'İN FİLİSTİN DAYANIŞMASINDAN

● Lübnan'da önce bir iç sorun olarak başlayan çatışmalar bugün uluslararası bir görünüm almış durumda. Bu yeni durumda çatışmalara taraf olanlar kimlerdir ve Filistin'lilerin bu olaylardaki yeri ve rolü nedir?

Lübnan'daki kanlı olayların başlamasından bu yana geçen 14 ayda durum çok değişti. Başlangıçta Filistin Direniş Hareketi Lübnan'lılar arasındaki soru-

na taraf olmamak için büyük çaba harcadı. Kanlı olayların başlangıcının, geçen yıl 13 Nisan'da kaldıkları göçmen kampına dönen 30 kadar Filistin'linin otobüslerine yapılan saldırıda öldürülmeleri olduğu unutulmamalıdır. Halkımıza yönelen bu kanlı saldırıların rağmen 9 ay boyunca Filistin Direniş Hareketi provokasyonlara kapılmadı. Ancak Beyrut'un kuze-

yinde ve yalnızca hristiyan Filistin'lilerin bulunduğu Bahir adlı Filistin göçmen kampına, Falanjistler saldırınca, Filistin Direniş Hareketine, halkımıza karşı komplonun düşmanca amaçları ve gerçek boyutları ortaya çıkmış oldu. Bundan sonra Filistin Direniş Hareketi kendini savunma zorunda kaldı.

Bizler Lübnan'ın egemenliği, toprak bütünlüğü ve ulusal birliğinden yanayız. Kendimizi Lübnan'ın konduğu sayıyor ve Filistin sorununun çözülmesini bekliyoruz. Hiçbir şekilde Lübnan uyuşmasını kabul etmek ya da ebediyen Lübnan'da kalmak niyetinde değiliz. 1948'den bu yana işgal altında olan kendi topraklarımızı dönmek istiyoruz. Ancak bugün olayların başlangıcından 14 ay sonra Suriye Silahlı kuvvetlerinin müdahalesi ile Lübnan'lılar arasındaki uyuşmazlığın temel verileri değişmiş olmaktadır.

Amerikan emperyalizmi şimdiye kadar Filistin direnişini zayıflatmak ve tasfiye etmek için birçok proje ve plan hazırlamıştır. Yaser Arafat'ın Birleşmiş Milletler'deki konuşmasından sonra ve FKÖ'nün uluslararası alanda Filistin halkının tek meşru temsilcisi olarak tanınması ile dünya uluslar topluluğu Orta Doğu uyuşmazlığının temel noktasını Filistin sorunu olduğunu sonucunu kabullenmiştir. Hiçbir ülke bu soruna çözüm bulunmasına gözünü kapayamaz.

İşte bu nedenle Amerikan emperyalizmi halkımızın ulusal haklarına, Arap ulusal kurtuluş hareketine karşı birçok plan uygulama çabasını göstermiştir. Amerikan planlarının politik temeli Lübnan'da Filistin Direnişini politik ve askeri olarak zayıflatması ve kontrol altına alınması; FKÖ'nün bugünkü yönetiminin değiştirilerek emperyalistlere karşı daha uyarlı ve bu komplonun gerçekleştirilmesi katılan tüm tarafların kontrolünde olacak yeni bir yönetim getirilmesidir. Bizler Filistin halkının davasını tüm olanakları kullanarak savunacağız. Hiç kimsenin Filistin direnişine, onun Lübnan'daki askeri ve politik yapısına, Filistin ve Lübnan halklarını birbirine bağlayan sağlam ilişkilere zarar vermesine izin veremeyiz.

● Başlangıçta emperyalizm yanlış gerici unsurlar ile ilerici unsurlar arasında bir çatışma olarak beliren Lübnan olaylarının bugün ilerici Araplar arasında bir çatışmaya dönüştüğü söylenebilir mi? Eğer böyle bir durum varsa, emperyalizmin bundan yararlanması ne ölçüde söz konusu olabilir?

Ekim 1973 savaşında ve hemen sonrasında en iyi biçimde somutlanan Arap halkları dayanışmasını kırmak için ABD emperyalizmi birçok girişimlerde bulundu. Çünkü bu Arap dayanışması, Amerikan etkilerine, onun Arap ülkelerini kontrol girişimlerine karşı mücadele aracı olmaya devam ediyor. Bugün şu veya bu diye taraf aramamın fazla önemi yoktur. Asıl önemli olan Suriye silahlı kuvvetlerinin müdahalesinin sadece Filistin direniş hareketi ve Lübnan Ulusal Hareketi'nce kontrol edilen bölgelere yönelmesi, Filistin göçmen kamplarının bombalanmasıdır. Bu gerçeklere dikkate alınması operasyonun temel hedefi somut olarak anlaşılmalıdır. Temel hedef, bir yandan Filistin direnişini zayıflatılabilmek diğer yandan da FKÖ'yü ve Lübnan ulusal hareketini kontrol altına almak amacıyla bu iki gücün birbirinden ayrılmasıdır.

● Geleneksel olarak tutucu Arap rejimlerinin politikalarını, İsrail ile ayrı anlaşma yoluna gitme girişimlerini ve son olayların aynı paralele olduğu söylenebilir mi?

Su veya bu Arap ülkesindeki mevcut rejimler ne olursa olsun ABD emperyalizmi bölgeyi kontrol altına almak istemektedir. Bu nedenle biz ilk planda ABD emperyalizmini suçluyoruz.

SOVYET BASINI FRANSA'YI VE NATO'YU UYARIYOR

GISCARD'IN ASKERİ DOKTRİNİ

SBKP günlük yayın organı Pravda'da 9 Haziran'da Fransız askeri stratejisiyle ilgili olarak yayınlanan makalede Fransız ve Avrupa'da geniş yankılar uyandırdı. Aleksandrov imzasıyla yayınlanan "Halkın bir soru" başlıklı makalede, daha önce Fransız Genel Kurmay Başkanı General Mery tarafından Ulusal Savunma dergisinde yayınlanan bir yazı eleştirilmiştir. "Genişletilmiş güvenliğin kuşağı doktrini Fransız'a neyeye götürüyor?" alt başlığını taşıyan Aleksandrov'un makalesinde, Fransa, "saldırgan NATO bloku oyununu oynamakla" eleştirildi.

Genel Kurmay Başkanı Mery'nin söz konusu yazısında Sovyetler Birliği'nden "Fransa'nın potansiyel askeri hasmı" olarak söz ediliyordu. 9 Haziran'da yayınlanan yazıda De Gaulle'cü savunma politikasının değiştirilmesi hınandı ve şöyle dendi:

"Hiç kuşkusuz, Fransa'nın savunma alanındaki politikasının general De Gaulle tarafından belirlenen ve halefi Pompidou gibi bugünkü Başbakan Giscard d'Estaing tarafından da teyid edilmiş olan temel ilke-lerinde açık bir revizyon söz konusudur."

ART NİYET

General De Gaulle'in "çok yönlü" askeri politika-sının hatırlatıldığı yazıda, daha sonra, NATO ile sosyalist ülkeler arasındaki bir çatışma halinde Fransa'nın ilk anda sosyalist ülkelere karşı bu çatışmaya katılacağı biçimindeki bugünkü doktrin üzerinde duruldu. Bu doktrin, general Mery'nin yazısında açık biçimde formüle edilmiştir. Aleksandrov bu konuda da şu soruyu sordu: "Sinirlerin dokunulmazlığı, kuvvet kullanılmaması ve kuvvetle tehdidin reddedilmesi ilke-lerinin resmen açıklığı Avrupa Konferansı nihai belgesinin Helsinki'de imzalanmasından dokuz ay sonra Fransız silahlı kuvvetleri genel kurmay başkanını böyle bir çatışma olasılığından ve hatta planlarından söz etmeye iten nedir?"

GISCARD'IN ONAYIYLA

Yazıda, Fransız basınında ve politik çevrelerinde genel kurmay başkanı aleyhinde yapılan yorumlar hatırlatıldıktan sonra; Fransız Komünist Partisi Politik Büro'sunun "Ordu Bundeswehr'in sosyalist ülkelerin sınırlarındaki fedai haline getirilecekler" şeklindeki açıklamasından bazı bölümlere yer verildi. Daha sonra da Le Monde gazetesine atıfta bulunularak Mery'nin görüşlerinin iltidarı onayıyla yayımlandığı belirtildi.

Aleksandrov'un yazısı şu sözlerle sona erdi: "İnanıyoruz ki, Fransa'nın temel ulusal çıkarları saldırılan NATO bloğunun oyununu oynamakta değil, Avrupa Konferansı nihai belgesine çok yüksek düzeyde imzalanması ve SSCB ile Fransız Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin ilkelere" belgesine sıkı sıkıya uyularak Avrupa güvenliği ve işbirliğinin güçlendirilmesindedir."

Fransa'ya yapılan uyarının yer aldığı Pravda'da Tass ajansının da husa bir yorumu daha yer aldı. Bu yorumda, Fransız genel kurmay başkanının Pekin'e yaptığı ziyaret ve Mery'nin açıkladığı stratejinin Pekin'de uyarıldığı memnuniyet üzerinde duruluyordu. Bu arada, Sovyet ordusunun günlük gazetesi Kızıl Yıldız'da yayınlanan bir yazıda da batı ülkelerindeki silahlanma yarışını üzerinde duruldu. Amerikan, B. Alman, İngiliz ve Fransız askeri bütçelerinin değerlendirildiği yazıda, Fransız askeri bütçesinin 1977-82 yılları içinde iki katına çıkacağı hatırlatıldı.

Yine 9 Haziran'da Sovyet hükümetinin organı Izvestia'da yayınlanan bir makalede Fransız devlet başkanı Giscard'ın askeri doktrini eleştirildi. Yazıda şu görüş belirtildi: "Askeri stratejilerindeki daha önceki demarşın değiştirilmesi Fransa'nın askeri bütçesinin artışıyla başbaşa girmektedir. Askeri bütçede bu artış barış dönemi için son derece hızlıdır ve bütünüyle NATO yöneticilerinin zorlamalarına uygun düşmektedir."

AKDENİZ'DEKİ OYUNLAR HATIRLATILIYOR

Öte yandan, Sovyetler Birliği'nin NATO'nun Güney Avrupa ülkelerine ve Akdeniz bölgesine yönelen hesapları karşısındaki duyarlılığı Krasnaya Zvezda gazetesinde yayınlanan bir yazıda dile getirildi. Krasnaya Zvezda'da, "NATO yönetiminin Akdeniz'deki faaliyetlerinin ve bazı Akdeniz ülkelerinin içişlerine harışma atılmalarının, NATO'nun uluslararası yaşamda oynamaya devam ettiği olumsuz rolü tüm açıklığı ile gösterdiği" belirtildi. Daha sonra da şu görüşler açıklandı: "NATO planlarında Akdeniz'in önemli bir yeri vardır. Orta Doğu ülkelerindeki çok zengin petrol yatakları ve Kuzey Afrika'daki birçok uluslararası hava ve deniz haberleşme sebekeleri, SSCB'nin güney bölgelerini, tüm sosyalist topluluğu tehdit etme olanağı, bütün bunlar Atlantik strateji uzmanlarının sürekli ilgisini çekmektedir. Aşırı miktarda güncin yapılmış bulunduğu NATO kararlarıyla son zamanlarda bloğun güney kanadındaki durumdan ötürü bir endişeye egemen olmuştur. Çünkü olaylar Atlantik strateji uzmanlarına hazırlanan planlara uygun olarak gelişmektedir. Gerginliği azaltma sürecinin güçlenmesi, NATO'nun militarisit faaliyetlerinin Akdeniz ülkeleri halklarının köklü çıkarları ile bağdaşmaması durumunu ortaya çıkarmaktadır."

Hilindığı gibi bir taraftan Fransa'nın yeniden bir NATO ilkesi haline getirilmesi çabaları gizlilikten çıkarken, diğer taraftan da NATO ve Amerikan çevreleri İtalya'daki seçimler öncesinde müdahalelerini artırıyolar. Bu girişimler, sosyal gelişmelerin emperyalizm ve gerici ilkeyine yön aldığı bu bölgede, NATO çevrelerinin uluslararası ortamı yeniden geriletirmekten başka çareleri kalmadığı biçiminde yorumlanıyor.

VE TÜRK HALKLARI RAHATSIZ OLMASI DOĞALDIR»

● Filistin kampları hakkında bilgi verebilir misiniz?

1948 yılından bu yana Lübnan'da ondan fazla Filistin kampı bulunuyor. Halkımızın bir bölümü zorla Lübnan'a sürülmüştür. Tıpkı başka bölümlerinin de Suriye, Ürdün veya başka bir Arap ülkesine sürüldüğü gibi. Bütün Filistin kamplarında koşullar aynı değildir. Ancak genel bir ifadeyle kamplarda birkaç binden 40-50 bine kadar bir nüfusun yaşadığı, maddi koşulların çok kötü olduğu söylenebilir. Yaşanılan evler çok ilkel bir biçimde ve basit malzemeler kullanılarak inşa edilmiştir. Sağlık ve beslenme koşulları çok kötüdür. Bugün Suriye Silahlı Kuvvetlerince yiyecek maddelerine uygulanan abluka, koşulları daha da kötüleştirmektedir. Kamplara düşen bombalar buralarda büyük hasarlar yapmakta, binalar yıkılmakta, çok sayıda insan katledilmektedir.

Filistin halkının bugünkü mücadelesi, yok edilmiş olan ulusal haklarının yeniden elde edilmesi mücadelesidir. Bu aynı zamanda emperyalizmin bölgede gelişmesine karşı mücadeledir. Ancak bağımsızlık ve egemenlik haklarına saygılı olan güçler, halkımızın mücadelesinin yönünü, emperyalizme ve onun bölgeyi kontrol etme ve yağmalama girişimlerine karşı olan doğrultusunu anlayabilirler. İşte bu nedenle Arap ve diğer uluslararası güçlere sorumluluklarını almaları yolunda böyle bir çağrı yapılmıştır. Bizler merhamet talep etmiyoruz. Lübnan'daki mücadelenin anlamı çok büyüktür ve bölgenin bağımsızlığı bunun sonucuna bağlıdır.

● İsrail'in işgal ettiği topraklarda durum nasıldır? FKÖ nasıl bir mücadele yürütüyor?

bu-ro açma kararı da bu diplomatik kararlar çerçevesinde değerlendirilmeli midir? Bundan 6 yıl önce bazı gençlik mahkemelerde Filistin direnişleriyle ilişkili gösteriler, terörist örgütler adını çalıştırmakla suçlanmışlardır. Bugün Türkiye hükümetinin o zamanlar terörist diye suçladığı F.K.O.'ne çağrıda bulunması ne anlam taşır?

Emperyalizm Arap ve Türk halklarını birbirinden ayrı tutmak için uzun yıllar girişimlerde bulundu. Bizler, halkımızın uzun ve zor mücadelesini, Arap halklarının ve Türkiye halkının emperyalizmin sömürücü ve saldırgan politikasına karşı ortak mücadelesi olarak görüyoruz.

Öte yandan uluslararası devletler topluluğu FKÖ'nü Filistin halkının tek meşru temsilcisi olarak tanımıştır. Filistin halkının oto-determinasyon, kendi yurduna geri dönme, bağımsızlık ve egemenlik haklarını da tanımıştır. Aynı zamanda bu ulusal hakları elde etmek için mücadele hakkını da tanımıştır.

Türkiye'de üstlerini korumak ABD'nin Filistin ve Türk halkları arasındaki ilişkilerin gelişmesinden rahatsız olması doğaldır. Bu verilerden hareketle FKÖ'nün Ankara'da açacağı bir büronun iki halkın emperyalizme karşı bağlarını güçlendireceğini düşünüyoruz.

● Türkiye'nin FKÖ'nün Ankara'da büro açması kararına Arap ülkelerinin Kıbrıs sorusunda desteğini almak istediğinden ileri geldiği ileri sürülüyor. Sizler bu tür ilişkilerinizi hangi ilkelere göre belirliyorsunuz?

Kişisel olarak bu tür bir tavır alıştan habersizim. Ancak biz FKÖ ile başka devletlerin ilişkiler kurmasını, karşılıklı egemenliklere saygı esasları üzerinde düşünürüz. Yoksa taraflar arasında üçüncü bir unsurun göre hareket edilmez. Filistin ve Türk halkları arasındaki ilişkiler de, sanırım karşılıklı olarak birbirinin haklarına saygı temelleri üzerinde kurulmalı, bir üçüncü tarafın içişlerine karşısız anlamına gelecek bir politik anlam verilmemelidir.

● Zaman zaman basında FKÖ'ne bağlı unsurlarla Kıbrıs'lı Rumların ortak gerilla hareketleri yapacakları ileri sürüldü. Bu konudaki görüşünüz nedir?

FKÖ'nün politik ve askeri stratejisi bilinmemektedir. FKÖ hiçbir zaman mücahillerini (fedayinleri) dışarı yollamamıştır. Bizler için mücadele işgal altındaki yurdumuz topraklarında verilmelidir. FKÖ halkımızı ezen İsrail'e karşı silahlı hareketle bulunmaktadı. Ancak şimdiye kadar hiçbir şekilde yurdumuz dışına mücahiller gönderilmemiştir. Kıbrıs'la silahlı güç göndermek gibi bir düşüncenin hiçbir şekilde, hiçbir yöneticinin, bir an bile aklından geçmediğine inanıyorum.

● Sayın Kalak; FKÖ, YÜRÜYÜŞ Dergisi aracılığı ile Türkiye halkına doğrudan seslenmiş oluyor. Dergimiz aracılığıyla Türkiye halkına ilteceğiniz özel bir mesaj var mı?

Az önce de belirttiğim gibi Filistin halkının mücadelesi, oto-determinasyon, kendi yurduna geri dönme, bağımsızlık ve egemenlik hakları içindir. Filistin halkı er veya geç bu özlere kavuşacaktır. Şundan da kuşku yoktur ki, bu mücadele süresince ve bu mücadelenin zaferiyle, Filistin halkının ve kardeş Türk halkının emperyalizme karşı mücadelesi aynı doğrultuda bütünüleşecektir.

İzzettin Kalak, Paris'teki çalışma odasında Arafat'ın ve siyonistlere ödürlenen eki temsilci mahmut El Hemşeri'nin fotoğrafları önünde (Foto: FOTOLIB)

● Bugün Lübnan'da yeni bir "Kara Eylül" doğması olasılığı var mıdır?

Lübnan'da bugünkü durum 1970 Eylül ayında Ürdün'deki durumdan farklıdır. Bugün Lübnan'da önemli bir askeri ve politik gücümüz var. Buna, Lübnan ulusal hareketiyle bizleri bağlayan mücadelede dayanışmanın da eklemek gerekir.

Ayrıca FKÖ, Arap ülkeleri arasında ve tüm uluslararası planda tanınmakta ve önemli bir politik yere sahip bulunmaktadır. Filistin'lilere karşı Lübnan'da yeni bir Kara Eylül'e durumun izin vereceği kansında değildir. Ancak Arap veya başka bazı güçlerin, bu katliamı yineleyebileceklerini düşüncü olmaları ihtimalini de kesinlikle yok saymıyoruz. Böyle düşünenlere amansız bir direniş göstereceğiz.

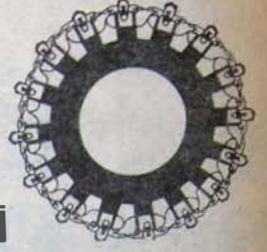
● Bu sabaly (14 Haziran) Filistin direniş hareketi ve ilerici Lübnan'lılar tarafından ortak bir açıklama ile bazı Arap ülkeleri ile başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerin Lübnan'daki durum üzerine harekete geçmeleri için çağrı yapıldı. Bu konuda hangi görüşten hareket ediyorsunuz?

Filistin Direniş Hareketi işgal altındaki topraklarda halk direnişlerinin ve silahlı eylemlerin gelişmesine her zaman büyük önem vermiştir. Bütün dünya ayarlardan beri işgal altındaki topraklarda halkımızın İsrail işgalinin devamına karşı ayaklanmış izledi Ürdün rejiminin bir kez daha söz sahibi olmasına karşı FKÖ'nün halkımızın tek meşru temsilcisi olarak tanınması yönünde de yoğun gösterilere herkes tanık oldu. Siyonizmin de buna karşı baskısı şiddetli oldu. Çok kayıp verildi. Halkı ya tanklar altında ezildi, ya da İsrail askerlerinin mermilerine hedef oldu. Yaşlı, çocuk, kadın demeden öldürüldü, evleri yıkıldı, binlerce kişiyi hiç yargılamaksızın göz altında tuttular. Bunlar halkımızın İsrail işgalinden kurtulma istem ve inancını göstermektedir. FKÖ'nün işgal altındaki bu topraklarda özel bir yapısı bulunmaktadır. Bütün Filistin'li yurtsever güçleri bir araya getiren bir ulusal cephe vardır. Bu cephe işgale karşı önemli bir politik mücadele vermektedir.

● Biraz önce FKÖ'nün uluslararası alanda kazanacağı saygınlıktan söz ettiniz. FKÖ'nün Türkiye'de bir

15-16 HAZİRAN İŞÇİ GEÇESİ

İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ

İşçi Kültür Derneği, bundan birkaç ay önce, "kapitalizmin kültür alanındaki baskısına karşı koymak, işçi kültürünün gelişmesine katkıda bulunmak" amacıyla kurulmuştu. Başlangıçtaki zorunlu bir hazırlık ve örgütlenme aşamasından sonra Dernek, ilk önemli çalışmasını, 15 - 16 Haziran 1976 günlerinde Ankara'da sergiledi. 1970 Haziran direnişini anlatan iki bölümük gösteriyi iki bin seyirci izledi.

Gösteri, 1 Mayıs 1976'nın büyük işçi yürüyüşünden görüntülerle başladı. Arkasından, anlatıcının "işçi sınıfımız bugüne, uzun mücadeleler sonunda ulaştı" sözleriyle, bu süreç içinde önemli bir aşama olan 15 - 16 Haziran 1970 günlerine dönülüyor. O günleri önceleyen başlıca olaylar, gazete haberlerinden alıntılar yapılarak perdede yansıtılıyor: içte, işçi ve emekçi yığınların bir yandan anti-demokratik baskılarla, bir yandan işsizlik ve pahalılıkla ezilmesi; dışta, emperyalizmin bunalımı ve dünya halkları, özellikle güneydoğu Asya halkları üzerine sürüp giden saldırıları.

Böyle bir ortamda, burjuvazi, işçi sınıfının devrimci sendikal örgütlenmesini durdurmak, hatta yok etmek için bir yasa değişikliği önerisiyle ortaya çıkıyor. Öneriyi, TİP dışında bütün partiler destekliyor. Bu arada, aralarında CHP'nin de bulunduğu çeşitli partilerin "işçi" milletvekilleri, parlamentoda bu değişikliği savunan veciz konuşmalar yapıyorlar. İşçi sınıfı, İstanbul ve Kocaeli illerinde, işi durdurarak direnişe geçiyor. 15 Haziran sabahı önce DİSK'e bağlı işyerlerinde başlayan direniş, daha sonra Türk-İş'e bağlı işyerlerine de yayılıyor.

Gösteri, bu noktada, sahneden salona, oradan da salonun dışına taşıyor. Gösteriyi yapanlarla seyirciler birlikte türkü söyleyip halay çekiyorlar, mücadele sevincini birlikte yaşıyorlar.

Gösterinin ikinci bölümü, 16 Haziran'da burjuvazinin dört işçiyi katletmesiyle başlıyor. İşçi sınıfının bir sınıf olarak burjuvaziye karşı karşıya geldiği, bu yüzden de siyasal bir nitelik kazanan hareket kana bulanıyor. Bu arada sıkıyönetim ilân ediliyor, birçok işçi yargılanmaya başlıyor ve yasa değişikliği parlamentodan geçiyor. Türkiye İşçi Partisi Anayasa Mahkemesi'ne başvuruyor. Arkasından, başlangıçta yasayı savunan CHP de aynı şeyi yapmak zorunda kalıyor. TİP'in başvurusunu inceleyen Anayasa Mahkemesi, yasa değişikliklerini iptal ediyor.

"Bugün emperyalizm güneydoğu Asya'da yenilgiye uğratıldı. 12 Mart 1971'den sonra kapatılan TİP yeniden kuruldu. DİSK eskisinden daha güçlenmiş olarak ayakta. Ve burjuvazi, 1970'tekine benzer yeni yasalar tezgahlamak peşinde". Gösteri, anlatıcının bu sözlerinden sonra, perdedeki 1 Mayıs görüntüleri ve "Türkiye İşçi Sınıfına Selâm" türküsüyle son buluyor.

İşçi Kültür Derneği'nin, tümüyle amatörlerden oluşan kalabalık bir kadro ile gerçekleştirdiği bu çalışma, büyük iddialarla ortaya çıkmıyor. Ama amacını açıkça koyuyor: İşçi sınıfının devrimci mücadelesindeki önemli bir olayı, işçi sınıfı kültürüne kazandırmak. Daha doğrusu, bu konuda bir ilk adım atmak. Bir ilk adım. Hem övgüye değer bir başarı, hem de işçi sınıfından yana bütün sanatçılara anlamlı bir çağrı.

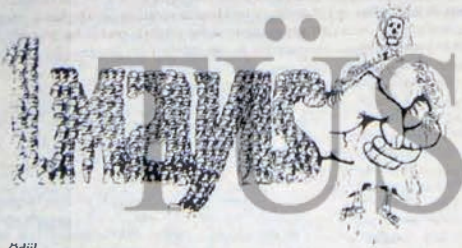
İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ KARIKATÜR VE TİYATRO ÖDÜLLERİ

İşçi Kültür Derneği'nin açtığı işçilerarası karikatür yarışması sonuçlandı. Birincilik ödülünü Ferit Avcı (Sosyal-İş üyesi) kazandı.

Hüseyin Çalışkan (işçi), Tuncer Alp (sendikacı), Mustafa Ekmeçli (gazeteci) Nezih Danyal'dan (karikatürist) oluşan seçiciler kurulu, Şazenuş Emeklioğlu'nu (Sağlık-İş üyesi) ikincilik, Abdullah Tunçel'i (Sosyal-İş üyesi) üçüncülükle ödüllendirdiler. Katılan yarışmacıların tümüne işçi kültürüne yaptıkları katkıdan ötürü "Onur Belgesi" gönderildi.

Yarışmaya katılan karikatürler, İşçi Kültür Derneği'nin hazırladığı "15-16 Haziran İşçi Geceesi"nde Ankara Çağdaş Sahne'de sergilendi ve ödül dağıtımı 15 Haziran gecesi yapıldı.

Mevsimin Tiyatro çalışmalarını, işçi kültürüne yaptıkları katkı açısından değerlendirilen İşçi Kültür Derneği, Çağdaş Sahnenin Grev adlı çalışmasını "Yıldın Oyunu" seçti. Ayrıca, Alpagut Olayı da övgüye değer bulundu.

1. Ödül

PERİT

3. Ödül

« FAŞİZM VE SANAT » TARTIŞMALARI

18 Haziran 1976 günü Çağdaş Sahne'de "bilim adamları ve sanatçıların" katıldığı "Faşizm ve sanat" konulu bir tartışma yapıldı. Yalçın Küçük, Muzaffer Erdost, Emre Kongar, Sevgi Soysal, Haşmet Zeybek ve Yılmaz Onay'ın katıldıkları toplantıda konu çeşitli yönleriyle ele alındı.

Tartışmaların ilk bölümünde konuşmacılar, faşizmin belirleyici nitelikleri ve varoluş nedenleri üzerine görüşlerini açıkladılar. Bu arada Muzaffer Erdost, "günümüzde Türkiye gibi emperyalizme yan bağimli ve bağimli ülkelerde faşizmin kökü dışardadır." dedi. Aynı görüşü katılan Yılmaz Onay da, buna dayanarak, "sanatın emperyalizme karşı ulusal mücadelenin bir aracı olması gerektiğini; bu ulusal sanatın, faşizmin sahte milliyetçilik sloganını kitlelerin önünü açığa çıkarmakla yükümlü olduğunu" söyledi. Haşmet Zeybek ise "sanatın hangi sınıfa hizmet ettiğine bakılarak değerlendirilmesi gerçeğine" işaret etti. Faşist ideolojinin belirgin özelliklerine değinerek konuşmasına başlayan Sevgi Soysal da özelle şunları söyledi:

"Faşizmin sanata ihtiyacı yoktur. Onun ihtiyaç duyduğu şeyler, görmek, gösteriş ve propagandadır. Bunlar sanatın öğeleri arasında olduğundan, faşizm, sanatı da zorbalık altına alır. Zorbalık karşısında soğukkanlı olunmalıdır. Çünkü faşizm ne kadar insan telef ederse, ne kadar kökürse, o kadar çok propaganda yapmış olur. Faşist ideoloji için zorbalık bir yöntem değil, esastır. Sanat, insanları düşünmeye yönlentmeli, olup bitenlerin nedenlerini ortaya koymaya çalışmalıdır."

Daha sonra söz alan Yalçın Küçük, önce, kendisinden önceki konuşmacıların sözlerinde yanlış bulduğu noktalara değinmek gerçeğini duyduğunu belirterek, kısaca şunları söyledi:

"Faşizm, burjuva demokrasisinin yerini diktatörlüğün alması değildir. Burjuva demokrasisi her zaman burjuva diktatörlüğüdür. Faşizm bu diktatörlüğün en terörcü biçimidir. Ayrıca, faşizm için kökü dışarda demek, onu hafife almaktır. Faşizmin emperyalizme bağimli olduğu şüphesizdir. Ama, kökü

dışarda değil, Türkiye sermayesindedir. Bunun gibi, Türkiye'nin "geri bırakılmış" olduğunu söylemek de yanlıştır. Emperyalizm Türkiye'ye zorla değil, burjuvazinin davetiyle girmiştir."

Yalçın Küçük, "faşizme karşı sanat" konusundaki görüşlerini de şöyle açıkladı: "Faşizme karşı mücadelede sanatın en önemli işlevi, direnişi artırmak, insanlara direnme gücü vermektir. Ama sanatın öğeleri bilimden farklıdır. Üstelik sanat, bazı noktalarda, politikacıdan, siyasal bilimciden, politik iktisatçıdan daha güçlü olanaklara sahiptir. Oysa bizde çoğu zaman, makale yazar gibi sanat eseri yazılmaktadır. Örneğin, Devlet Ana yerine Mustafa Akdağ'ın kitaplarını okumak daha yararlı olabilir."

Bir başka önemli nokta da, faşizmin tehlikelerini gösterirken, yığınlağa yol açmaktır. Erol Toy'un İmparator romanı, bunun en açık örneğidir. Bugünlerde ürünleri çoğalan 12 Mart edebiyatı da genellikle bu yanlıştır. Daha çok biyolojik bir direniş anlatmakla birlikte, Yarısalın belki bunun biraz dışında tutulabilir. Ama o da hiç bir zaman, örneğin bir Füçük'teki direniş niteliğinde değildir."

Bizde, faşizme karşı mücadelede benim bildiğim en iyi sanat eseri Nâzım'ın Kemal Tahir'e Hapisaneden Mektupları'dır. Orada Nâzım, en kötü, en umutsuz koşullarda bile olağanüstü bir direnişin örneğini verir. Kendisinin sonra gelecek katkı olsun diye, bir ressam, bir hikâyeci, bir romancı yetiştirmek için çaba gösterir."

İşçi sınıfının büyük örgütlenme gücünü anlatan Alpagut Olayı oyunu da hemen akla gelen bir örnektir."

Bir de şunun altını çizmek gerekli: Sanatçı işçi sınıfının siyasal hareketinin ve onun partisinin yürüncesinden uzaklaşmamalı. Bütün büyük sanatçılar bunu doğrulamıştır. Burada "Hangi parti?" sorusu bir anlam taşımıyor. Diyalektikğin temellerinden biri, görünüşle özü ayırarak demektir. İşçi, gerçekliği yeniden yaratmak olan sanatçı, yaratıcı yeteneğiyle özü görünüşten ayırır; hangi partinin nereye götüreceğini de görür; kararına göre verir."

ÇAĞDAŞ SAHNE 17 NISAN 1976 GÜNÜ ANKARA'DA, SİYASİ PARTİ TEMSİLCİLERİNİN ÇAĞRILI OLDUĞU, "FAŞİZM VE SANAT" KONULU BİR AÇIK TARTIŞMA DÜZENLEDİ. ÇAĞRI YAZISINDA, FAŞİZME KARŞI MÜCADELEDE SANATIN İŞLEVİ VE PARTİLERİN SANAT KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİN DE TARTI-

ŞILACAGI BİLDİRİLEN TOPLANTIYA, GEÇ HABER ALINMASI NEDENİ İLE TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINCA TEMSİLCİ GÖNDERİLMEDİ. ANCAK, ANKARA İL BAŞKANLIĞI'NCA HAZIRLANAN AŞAĞIDAKİ BİLDİRİ, BİR İL YONETİM KURULU ÜYESİNCE TOPLANTIDA OKUNDU.

ÇAĞDAŞ SAHNENİN DÜZENLEDİĞİ "FAŞİZM VE SANAT" KONULU AÇIK TARTIŞMAYA TIP ANKARA İL BAŞKANLIĞI'NIN SUNDUĞU BİLDİRİ

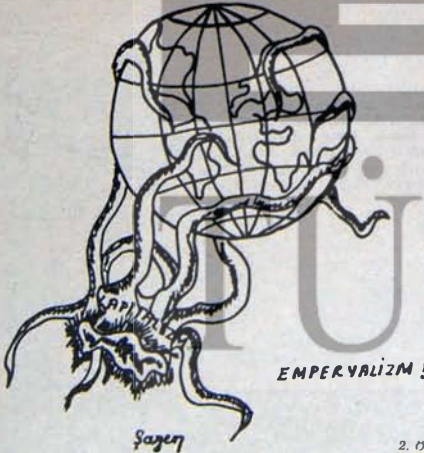
Burjuva diktatörlüğünün en baskıcı, en saldırgan, en terörist biçimi olan faşizm, başta işçi sınıfı olmak üzere, toplumun bütün emekçi sınıf ve tabakalarının, aydınların, sanatçıların amansız düşmanıdır. Faşizmin bu herkesçe bilinen özellikleri, toplum hayatının bütün alanlarında olduğu gibi, ideolojik planda da, kültür ve sanat alanında da kendini gösterir. İçinde bulunduğumuz yüzyılın, kısa ömürleri sırasında, çok büyük acılara, yıkımlara, insan emeğinin yüce ürünlerinin yok olmasına yol açmış faşizm deneyleri, bunun örnekleriyledir. Hitler faşizminin, işçi sınıfının sosyalist sanatçıların yanı sıra bütün ilerici, demokrat sanatçıların da eserlerini meydanlarda marazi gösterilerle yaktığı "törenler", yalnız aydınların, sanatçıların değil, işçilerin ve emekçilerin de atlanındaki tazelikliğini korumaktadır."

Bu durumun nedeni, sadece o olayların yakın geçmişini olayları olmasından ileri gelmemektedir. Faşizm, otuz yıl önce ağır bir yeniliğe uğratılmış olmasına rağmen, bugün dünyanın bazı ülkelerinde yine gündemdeki sorundur. Artık hiç bir ilerici, demokrat niteliği kalmamış olan burjuvazi, her zaman, her yerde tam boy, açık bir faşizmi gerçekleştiremeye bile, faşist yöntemlere sürekli olarak ve yoğunluğu gittikçe artan ölçülerde baş vurmaktadır. ya da baş vurnu eğilimindedir."

Burjuvazinin faşizmi gerçekleştirebildiği, faşist diktatörlüğe karşı her türlü araçları yaratanlarak yoğun bir mücadele verenleri de dönelerde, sanat da, bu mücadelenin daha dolaysız bir aracı olur; mücadele bilincini pekiştirir, insanlara direnme gücü veren, umut aşılayan bir propaganda ve ajitasyon görevini üstlenir. Hitler faşizmine karşı verilen savaşta Sovyet sanatçılarının çabaları; yine aynı dönemde Fransız Mukavemetçilerinineldenele dolaştırdıkları Aragon'un ve Eluard'ın şiirleri; Franco'nun saldırganlarına karşı çarpışan Cumhuriyetçilerin dillerinden düşürmedikleri Lorca; Bulgaristan'daki anti-faşist mücadele sırasında Vaptsarov'un şiirleri; günümüzde Şili halkının yiğit direnişine güç katan Neruda'nın şiirleri, Victor Jara'nın türküleri ve bizim Nâzım Hikmet'imiz, bunun ilk akla gelen örnekleridir."

Burjuvazinin tam boy, açık bir faşizmi gerçekleştiremediği, ama faşizmin toplum hayatının bütün alanlarında ıtrması halinde olduğu Türkiye gibi ülkelerde de büyük değer taşımaktadır bu örnektir. Ülkemizde de bütün ilerici, demokrat, sosyalist sanatçılar, ideoloji ve kültür alanındaki faşist saldırıya karşı koymalı; eserlerinde faşist ideolojinin gerçek yüzünü göstermeli; kitleleri faşist propagandaya karşı ilerici, demokrat bir kültürle silahlandırmalıdır. İlerici, demokrat bir konumda olan ve hele işçi sınıfının ideolojisine bağlanmış kültür emekçilerinin, dünyamızın ilk sosyalist devriminin önderinin sözlerini çok iyi kavramaları ve kendilerine rehber edinmeleri gerekir: "Biz, sosyalizmi, kapitalizmin yaratmış olduğu mazmeden, yani, burjuva koşullar altında yoğunlaşmış, bu bakından da, kaçınılmaz şekilde burjuva zihniyetiyle dolmuş o hassas cihazdan kurabiliriz ancak. Sosyalist toplumu kurnayı zorlaştırın şey de budur, ama aynı zamanda bu, onun kurulabilmesinin ve kurulacağına da bir güvencesidir."

Faşist ideolojinin saldırısına karşı mücadele etmek; bu mücadeleyi verirken de halkımızın ve bütün dünya halklarının yaratmış olduğu kültür mirasına, içindeki gerici unsurları ayıklayarak, sahip çıkarak; onu daha gelişmiş, daha mükemmel, nihayet sosyalist bir kültür haline dönüştürmek. İşte, kültür ve sanat alanındaki görevimiz budur."

EMPERVALİZM !

2. Odül

Bilim Yayınları

P.K. 265 SİRKEÇİ - İSTANBUL

GERÇEKÇİLİĞİN TARİHİ

B. Suçkov
25.- TL

BİR CİNAYETİN ARDINDAN

KEMAL ELİTAŞ

Türk Demir Döküm sustu cuma günü. Silahtarğa Deresi sustu sanki. İstanbul'un kalbi burası. İşçi sınıfı tarihine altın harflerle geçen 1969 direnişi. Sungurlar işçisinin sendika seçme özgürlüğü için yaptığı eylemler, sanı sendikaların yok oluşu, devrimci sendikaların fabrikalara girişi, çalışmalar, yaralılar, verilen şehitler, Gıslavet direnişi, ÇBS'de kanunsuz lokavta karşı işçilerin mitingi, faşist saldırtlar. Eyip SSK'da yuvallanan faşistlerin provokasyonlarına gerekli cevapların verilmesi, "ülküçüler derneği"nin pilini prtismini toplayıp kaçması. İşte işçi sınıfının durdurduğu makineler çalışmıyor. 50 yılını dolduran Vehbi Koç çalıştırmıyor fabrikayı. Fabrika sustu. Potalardaki demirler kızgınlığını yitiriyor. 2700 işçinin yüzü ask. Kulaktan kulağa bir fısıltı "Mustafa ölmüş". Ask suratlar, nasırlı eller birbirine kenelli. "Dökümhanedeki delikten düşmüş, kafa üstü, ancak bir saat sonra fark etmişler ama nafile". Çobançeşme'ye de haber ulaşıyor. Kara haber tez ulaşmış. Orası da susuyor. Sungurlar işçileri de duyuyor, ÇBS, Gıslavet, Elektro-metal... ve Silahtarğa Deresindeki fabrikaların işçileri duyuyor. Kaçınca kez duyuyorlar, kimbilir? Ölümle bitenler, sakat kalanlar. Biliyorlar çoğunu. Belki de kendi arkadaşları, hemen yanında makinaya elini kaptırırken, bacağına kapırdı, saçını kapırdı. Birgün kendi başına gelebilir.

50. YILINDA 50 LİRALIK KORKULUGU YAPMAYANLAR

TDD suskun. Öbürleri isteksiz çalışıyor. Gazetelerde boy boy ilanların birlerce lira harcanarak verildiği televizyonda reklamlara milyonların ödendiği, yeni yeni fabrikalar açma girişiminde olan ve tavsiyeleri madde madde televizyondan haber diye elini KOÇ Holding'in fabrikasında bir cinayet daha. Sorumlusu Vehbi Koç. Saklandığı yok, aranmıyor bile, Demeçleri gazetelerde çıkmaya devam ediyor. Kimbilir eli yıllık iş hayatında kaç işçinin ölümüne sebep oldu. Kaç işçi sakat kaldı. Hiç onları yazmıyor, gözlemiyor. Kaç milyon lirası olduğunu de-aylemiyor. Mustafa Kılıçaslan yok artık. 1926 doğumlu, 1976'da öldü. Vehbi Koç'un elinci yılında 50 liralık korkuluğun yapılmaması nedeniyle, 50 lira için kaç eli yağlarında cana kıydı. Daha genç olanların hayatı sona erdi. Sokakta gençlerin kursunlandığı, faillerinin bulunmak istenmediği günümüz Türkiye'sinde Demir-Döküm'de ölen Mustafa Kılıçaslan'ların failleri belli ama işlem yapılamıyor.

BÖYLE ÇALIŞIYORLAR, BÖYLE ÖLÜYÖRLER

Mustafa Kılıçaslan Cuma günü 6.30 vardiyasına geliyor. 18 yıllık işçi ve dökümhanede çalışıyor. Dökümhanenin kum hazırlanan bölümünde bir karış ötesi görünmüyor. Güriülden yanındaki arkadaşın sigara istiyemiyorsun. Ancak yanına gidip elinde işaret gerek. Bir metrekafe genişliğinde bir delik. Aşağıda demir çapakları var ve yükseklik 4 metre. Mustafalar işte burda çalışıyor. Bentonit (dökümde kumun bir birini tutması için) basılırken etraf toz-duman içinde. Hava boruları yok, tozu dışarı iletisin.

Dişardan içeriye girince görme daha da zorlaşıyor. Döküm bantları çalışıyor. Fabrika durmuyor, tace gündüz çalışıyor. İşçi istediği zaman durduruyor. Vehbi Koç da bilmiyor nasıl çalıştığını, nasıl durdu-

ğunu. Mustafa'nın ne zaman düştüğü bilinmiyor. Saat 8'e doğru bulunuyor, 4 metre aşağıda, çapaklar arasında, siyah demir tozu ve kırmızı kum. Kafası çapaklar arasında. Düşüşünü ne görün var ne de duyan. Hemen düştüğü yerin yanı başında 9 arkadaş çalışıyor, toz ve alabildiğine gürültü. 4 metre aşağıda da toz var, gürültü var. Orada çalışanlar da görmüyor, duymuyor. Mustafa kan kaybından gidiyor. 50 liralık korkuluğun yapılmaması Mustafa'nın hayatına mal oldu. 50 inci yılda 50 lira ve Mustafa'lar. Eyip SSK'da doktorlar "gitmiş" diyorlar ve hiçbir gerekli tıbbi müdahalede bulunmuyorlar. SSK işçinin hastahanesi. İşçi komada, tıbbi müdahale yok. "Gitmiş" kelimesi ezber bilinyor, herkes tarafından.

"İŞ KAZASI" DEĞİL İŞ CİNAYETİ

O ameliyat masasını, o neşterleri, makasları, o sil-cü aletlerini Mustafa'lar yapıyor. Ama Mustafalar için kullanılmıyor, o aletler. Zenginliği yaratan onlar, 50 lira için ölen yine onlar. Yabancı filmlerde görüyoruz, metrelerce yüksekte düşer fakat "gitmiş" demezler. Gerekli müdahalede bulunulur. Bizim filimlerimizde bile "gitmiş" kelimeleri çok. Burjuvazi kendisine zenginlikler üretin hayatını işyerinde koruyamayacak kadar aciz. Diğer bir ilginç yön de SSK'ya koma halinde getirilen Mustafa'nın yanındakilerine, "sigortalı mı?", "vizite kağıdı var mı?", "iş kazası mı?" gibi sorular sorulması. Bunlardan birinin cevabı olumsuz olsa, Mustafalar hastahaneye dahi sokulmayacak. Bunların hepsi tamam olunca da "gitmiş" diyorlar. Mustafa'nın vizite kağıdını işveren "ayağı kaydığı için düşmüştür" diye gösteriyor. Fakat bu sendika temsilciliğinin tarafından değiştiriliyor, "iş kazası" oluyor iş cinayeti.

2700 İŞÇİYE BİR AMBULANS

Orta Doğu'nun en büyük fabrikalarından biri olan TDD'de hiçbir teknolojik terleme yok işçinin lehinde. Üretim işçisi gücüne dayanıyor. Kalpların dö-

küldüğü presler el kumandası ve ayak pedalıyla çalışıyor. Neleni açık, üretimi arttırmak, az masraf çok kar elde etmek. Bu çalışmanın, çalışma koşullarına umadığı Bölge Çalışma müdürlüğü tarafından defalarca Koç'a iletilmekle birlikte, Koç 50. yılı hazırlıkları yaptığı için, bunlara cevap bile yok. Gerekli önlem de alınmıyor. 50 inci yılda 50 lira çok geliyor. Demir Döküm'de o zamana kadar İş Emniyeti İşçisi diye bilinen şahıs, o kazadan sonra 'muşavir' oluveriyor. Demir-Döküm'de 2700 işçi var. İki Demir Döküm'de toplam işçi sayısı bu. Bu kadar işçi için bir ambulans var. Yeterli olmadığı görünün bir gerçek.

Mustafa Kılıçaslan'ın iş cinayetinin kurbanı gıslavetinden sonra, Cumartesi günü suskundu yine "Silahtarğa Deresi". Mavi tulumlar içinde sabahın erken saatlerinde fabrika önünde toplanan 2700 işçi. İşçiler fabrikalardaki işçiler de onlara katıldı. İşverenin fabrikaya kilit vurup, kapı dışarı ettiği ÇBS işçileri de oradaydı. Bayrağa sarılıp Mustafanın tabutu fabrika kapısı önüne kondu. İşçiler saygı ve kaygı ile görüyorlar tabutu, kol kola.

PATRON TAKTİĞİ

Madem-İş 14. Bölge başkanının konuşmasını dik-kette dinlediler, saygı dırusu yaptılar. Birige Başkan-ı "iş güvenliği sağlanmayan bölümlerde çalışmaya-çalış" dediği zaman işçiler çoktan kararlıydı.

Alibeköy camine kadar tabut eller üstünde taşın-ış. 5000'den fazla bir topluluk tahutun arkasında yürüdü. İş cinayetine karşı bir iltih yürüyüşüydü bu. İşçi sınıfının disiplini, kararlı yürüyüşü. Yılların verdiği mücahedenin birikimlerinin sonucunun bir bölümü. Mustafa ölmüştü ama Mustafalar ölmesin diye kararlı yürüyorlardı işçiler. Mustafa'nın geride ki yetimi kaldı. Mustafa 8 yıl mutfakta çalışmış. Ücret artışı olunca dökümhaneye gönderilmiş. (Günderilmeye denemesi sürgün. Sekiz yıl mutfakta çalışmadan sonra dökümhanede çalışmak kolay değil işçiler "işveren hep böyle yapar. Toplu sözleşmelerde ücret artışı olunca, çıkmaya zorlamak için zor işlere veriyor." diyorlar.

Zeytinburnu olaylarında öldürülen Atilla Özkan'ın annesi de oradaydı. Nice analar ki oğullarını faşist kurşunları yılmıştı, oradaydı. Nice analar ki iş cinayetinde yakınlarını kaybetmişler, oradaydılar. Orada olanlar faşizme karşı demokrasi için, kapitalizme karşı sosyalizm için yürüyorlardı. İşçi sınıfının kalbi burada atıyordu.

SUÇLULAR BELLİ

Mustafa Kılıçaslan'ın gömülmesinden sonra ÇBS işçileri ziyaret edildi. TDD Baştemsilcisi Turgut Ala-ağaç "Bir arkadaşımızı kaybettik. Fakat işçi sınıfının mücadesine devam ediyor. Demir döküm işçileri adına hepimize selam" diyordu. Mustafa yokuşuna ÇBS'den Mustafalar vardı, Sungurlar'dan Mustafalar oradaydı. Sınıf mücadesine devam etmek için.

TDD temsilciliği "Gerekli tedbirlerin alınması için bir kez daha girişim yapılacaktır. Ölneklerin alınmadığı bölümlerde çalışma durdurulacaktır. İşveren iş kazalarıyla ilgili eğitici çalışmalar yapmaya zorlanacaktır." diyor.

Mustafa'nın şapkası cumartesi akşamı da oradaydı. Hala önmek alınmış değildi. Vehbi Koç'un 50. yılında, 50 yaşındaki Mustafa'nın hayatı sona eriyor. Belki aynı anda nice Mustafaların hayatına kıyılıyor. Bir iş kazası değil, bu açık açık bir iş cinayeti. Suçlular: Kapitalizm ve burjuvazi.

